

Nordens största mötes-
plats för användare och
producenter av geografisk
information.

Välkommen till

GIT 2011

29–31 mars 2011, Elmia i Jönköping

HÖJDDATA

- en förutsättning för klimatanpassning

Välkommen till Lantmäteriets monter! Där får du titta närmare på våra nya visningstjänster för kart- och bildinformation.

Lantmäteriet uppfyller nu PSI-direktivet, vilket betyder att alla användare kan beställa geodata direkt från oss. Avgiftsmodellen är differentierad för olika användningsområden. Vi informerar om detta och svarar på dina frågor.

Du får även se hur historiska flygbilder och ortofoton (skalriktiga flygbilder) gör det möjligt att spåra tidigare verksamheter som lämnat efter sig numera dolda men fortfarande tickande miljöbomber.

Vi presenterar den nya Nationella höjdmodellen – ett viktigt underlag för analyser och förebyggande åtgärder inför ett förändrat klimat.

Våra geodeter berättar om hur man höjer kvalitén på sina höjdmätningar genom att använda det nya referenssystemet RH2000.

LANTMÄTERIET

**MISSA INTE
ONSDAGENS BANKETT!**

Läs mer på sidan 6.

Hundra möjligheter att lära sig mer om GIT

Geografisk IT (GIT) blir allt viktigare i samhället, oavsett inom vilken bransch du jobbar. GIT är idag både en förutsättning och en nödvändighet inom exempelvis kommunal planering och trafiksamordning. Dessutom får GIT allt större betydelse för skolplanering, hälsa och sjukvård – och inte minst för privatpersoner.

Utvecklingen går snabbt. Det är därför som vi med stort nöje bjuder in till Sveriges största konferens för alla som på något sätt är involverade i ämnet; GIT 2011. Under tre dagar, den 29–31 mars, arrangeras ett hundratal seminarier under huvudrubriken Geografisk IT för ett hållbart samhälle. Här finns föreläsningar som vänder sig både till den som arbetar dagligen med GIT och den som vill veta mer om hur man kan använda GIT i sin verksamhet. Schemat innehåller ett flertal parallella fackseminarier samt två gemensamma huvudsessioner. Det finns flera teman som gör att du under konferensen kan få en bred bild av ett ämne.

Välkommen du också!

GIT-mässan går samtidigt

Parallellt med konferensen GIT 2011 arrangeras GIT-mässan, Sveriges största mässa inom området geografisk informationsteknik. Här visar ett 70-tal utställare, produkter och tjänster inom GIS, GPS, geodesi, fotogrammetri, kartografi, visualisering, laserskanning och mycket annat. Mässan har fri entré och är öppen för alla. Det är alltså fritt fram att besöka mässan även om du inte deltar på konferensen.

GITmässan
mötesplats produktutställning

Öppettider GIT-mässan

Tisdag 29 mars: 10.00–19.00

Onsdag 30 mars: 09.00–17.00

Torsdag 31 mars: 09.00–13.00

*GIT 2011 genomförs i samverkan mellan
Kartografiska Sällskapet, SKMF, ULI samt Elmia.*

FACKSEMINARIER **TISDAG 29 MARS**

9.00–9.45	1A Framgång och fallgropar i geodata-samverkan Sal B4	1B Testmiljö Sal B3	1C GIS och geodata i skolan Sal K10	1D Laserdata för naturvård Sal K11	1E 3D-modeller i stadsplanering (1) Sal RS	1F Beredskapsplanering Sal B1-B2	1G Trafikdata Sal K12
9.45–10.15	Kaffe och utställningsbesök						
10.15–11.00	2A Säker kommunal planering Sal B4	2B Geodata-kommuner Sal B3	2C GIS och geodata i skolan Sal K10	2D Laserdata för skog Sal K11	2E 3D-modeller i stadsplanering (2) Sal RS	2F Snabba kartor Sal B1-B2	2G Klimatanpassa översiktsplaneringen Sal K12
11.15–12.15	3 Gemensam session med huvudtalare						
12.00–13.45	Lunch och utställningsbesök						
13.45–14.30	4 Kartografiska Sällskapet (sal K11) och SKMF:s (sal K10) årsmöten, GIS-föreningsmöte, med ULI (sal K12)						
14.45–15.30	5A Beslutsfattare och tekniken (1) Sal B4	5B Geodata – myndigheter (1) Sal B3	5C Mentorförmedling och karriärutveckling Sal K10	5D Laserskanning Sal RS	5E Geodesi och framtiden Sal B1-B2	5F Från myndighet till bolag Sal K11	5G Workshop: Geodatasamverkan och forskning Sal K18
15.30–16.00	Kaffe och utställningsbesök						
16.00–16.45	6A Beslutsfattare och tekniken (2) Sal B4	6B Geodata – myndigheter (2) Sal B3	6C Workshop: GIS i skolan Sal K10	6D Flygbilder i Sverige och Norden Sal RS	6E Vinsten med e-tjänster Sal K11	6F Mobila applikationer Sal B1-B2	6G Workshop: Geodatasamverkan och forskning Sal K18
16.45–19.30	Öppet hus i utställningen						
19.30–23.30	Kvällsaktivitet						

De fackseminarier som har samma eller närliggande tema är markerade med samma färg.

FACKSEMINARIER **ONSDAG 30 MARS**

8.30–10.00	7A Workshop: Utvecklingen av Geodataportalen Sal K10	7B Molntjänster – en verklighet redan i dag Sal K11	7C Höjddata vid kartläggning av översvämnings- risk Sal B1-B2	7D Datakvalitet Sal B4	7E Landskaps- analys Sal B3	7F Forsknings- projekt – KTH Sal K12	7G Geodata i sociala medier Sal RS
10.00–10.45	Kaffe och utställningsbesök						
10.45–12.15	8A INSPIRE- lösningar Sal B4	8B Molntjänster – Outsourcing- strategier Sal K11	8C Stöd vid planering Sal B1-B2	8D Kartor på webben Sal RS	8E Naturen, skogen och GIS Sal B3	8F Kurs: Nytt- och kostnadsvärde- ringsanalys Sal K12	8G Workshop: Kommun kon- tra omvärld Sal K10
12.15–13.45	Lunch och utställningsbesök						
13.45–15.15	9A INSPIRE – goda exempel Sal B4	9B Studier och planering inom hälsa och sjuk- vård Sal K18	9C Nya Nationella höjdmodellen Sal RS	9D Webb- kartografi Sal B1-B2	9E Historiska kartor Sal B3	9F GIS – ett verktyg i planeringen Sal K11	8A Workshop: GIS i iPad & iPhone Sal K10
15.15–16.00	Kaffe och utställningsbesök						
16.00–17.00	10A Workshop: Samhällsbehov, marknad och forskning inom geodataområdet Sal K12	10B Kartering av klimat- påverkan Sal K11	10C 3D-modeller i stads- planering (3) Sal RS	10D Användar- analys av geo- data och GIS Sal B1-B2	10E Vad berättar gamla kartor? Sal B3	10E Trafik- information Sal K10	10G Orientering – nya möjligheter Sal B4
19.30–	Kvällsaktivitet						

FACKSEMINARIER **TORSDAG 31 MARS**

9.00–9.45	11A 3D-modeller i stadsplanering (4) Sal B4	11B Miljöanalys Sal K10	11C GIS i flera dimensioner Sal K11	11D Analys med hjälp av laserdata Sal B3	11E Bättre tillgång till geodata (2) Sal RS	11F Geografisk IT i verksamhetsutveckling Sal K19	11G IT-strategier Sal K12
Kaffe och utställningsbesök							
9.45–10.15	12A Användning av 3D-modeller (1) Sal B4	12B Samhällsbyggande Sal B3	12C Geodesi, metodik Sal RS	12D Data från ax till limpa Sal K12	12E Bättre tillgång till geodata (2) Sal K11	12F Kartor nu och då Sal K10	12G Workshop: Kommunikation Sal K19
10.15–11.00							
11.15–12.00	13A Användning av 3D-modeller (2) Sal B4	13B Enklare GIS-analyser Sal B3	11G Distribution av data Sal K10	13D Koll på djur och människor med GPS Sal RS	13E Bättre tillgång till geodata – diskussion Sal K12	13F Nationella höjddatabasen vid översvämningskartering Sal K11	13G Jordbrukets och skogsbrukets historia Sal K19
Lunch och utställningsbesök							
12.00–13.00	Gemensam avslutningssession						
13.00–14.30							

UTSTÄLLARSEMINARIER

	TISDAG 29 MARS	ONSDAG 30 MARS	TORSDAG 31 MARS
9.20–9.40		Sweco skapar positiva effekter för användare och verksamheter	LAS – Ledningsanvisningssystem för nya Ledningskollen.se
10.20–10.40			Motion 4 Life – GPS-uppföljning av sportevents
10.40–11.00		Monitorering i stort och smått	Geoserverlösning med höga prestandakrav
13.40–14.00	Från standardiserad datahantering till Inspiretjänst	BOB, Bättre och Billigare kart-hantering med FDO och Topocad	
14.10–14.30	Analystjänster i teorin och i praktiken	Få mer gjort på kortare tid i ArcGIS 10	
14.40–15.00	Nyheter i ArcGIS 10 Desktop	Förbättrat datautbyte mellan projektör, mätare och maskinentreprenör med Topocad	
15.10–15.30	Nyheter i ArcGIS 10 Server	Pay as you drive – intelligenta fordonsförsäkringar	
15.40–16.00	Samordningsmodell inom projektering	Ta kontroll över det digitala flödet	
16.00–16.20		ArcGIS for INSPIRE – en helhetslösning	

Under GIT 2011 arrangeras ett antal utställarseminarier; korta, kostnadsfria föredrag där ansvarig utställare själv står för innehållet. I schemat intill ser du vilka ämnen som kommer att tas upp. Mer information finns på sidan 26.

UNDERHÅLLNING!

TISDAG: ÖPPET HUS HOS UTSTÄLLARNA

Under tisdagen, mellan klockan 16.45–19.30, arrangeras en utställarmottagning i GIT-mässans lokaler. Där ingår en stor starköl och tilltugg i form av Fluthered Salmon (två skivor rågröd med whisky-gravad lax, färsk spenat och senapscreme).

TISDAG: IRLÄNDSK AFTON

Vi avslutar tisdagen med en irländsk afton i Lobby Syd på Elmia. Där ingår en Shepherd's Pie och 33 cl passande öl. Underhållningen står Bhean Bheag för, ett band som spelat keltisk folkrock. Aktiviteten pågår mellan 19.30–22.30.

ONSDAG: BANKETT

Onsdag kväll kl 19.30–01.00 arrangeras en stor bankett i Elmas lokaler. Middag med underhållning som består av konferencier John Houdi som blandar komik och moderna interagerande illusioner samt Pink Noise by FORK som ger en internationell rockshow – utan instrument! Efter detta blir det dans.

BANKETT MENY

Fördrink

Västerbottenquiche med kräfter, örtsallad med dukkha och romsås. Ett glas vitt vin ingår.

Rosastekt kalvytterfilé med fänkålstimbal, svartrökt bacon och gratinerad potatisbakelse. Ett glas rött vin med påfyllning ingår.

Gjutna äpplen med mjölkchokladcreme och polkakross.

Kaffe

MAT

Kaffe/te och fralla/bulle serveras under för- och eftermiddagen och ingår i deltagaravgiften. Förbeställda luncher serveras i restaurangerna Karl-Oskar och Black & White.

LUNCH

I lunchen ingår måltidsdryck, sallad, smör och bröd. Kaffe efter lunchen serveras i utställningslokalen.

Tisdag

Sjöarps rökta regnbåge med sallad på äpple, lök och grov senap från Hov. Serveras med kokt potatis och sugarsnaps.

Onsdag

Restaurangens egna tjälknöl med tomatsallad, vinsås och rotsaksgratäng toppad med anjoupäron.

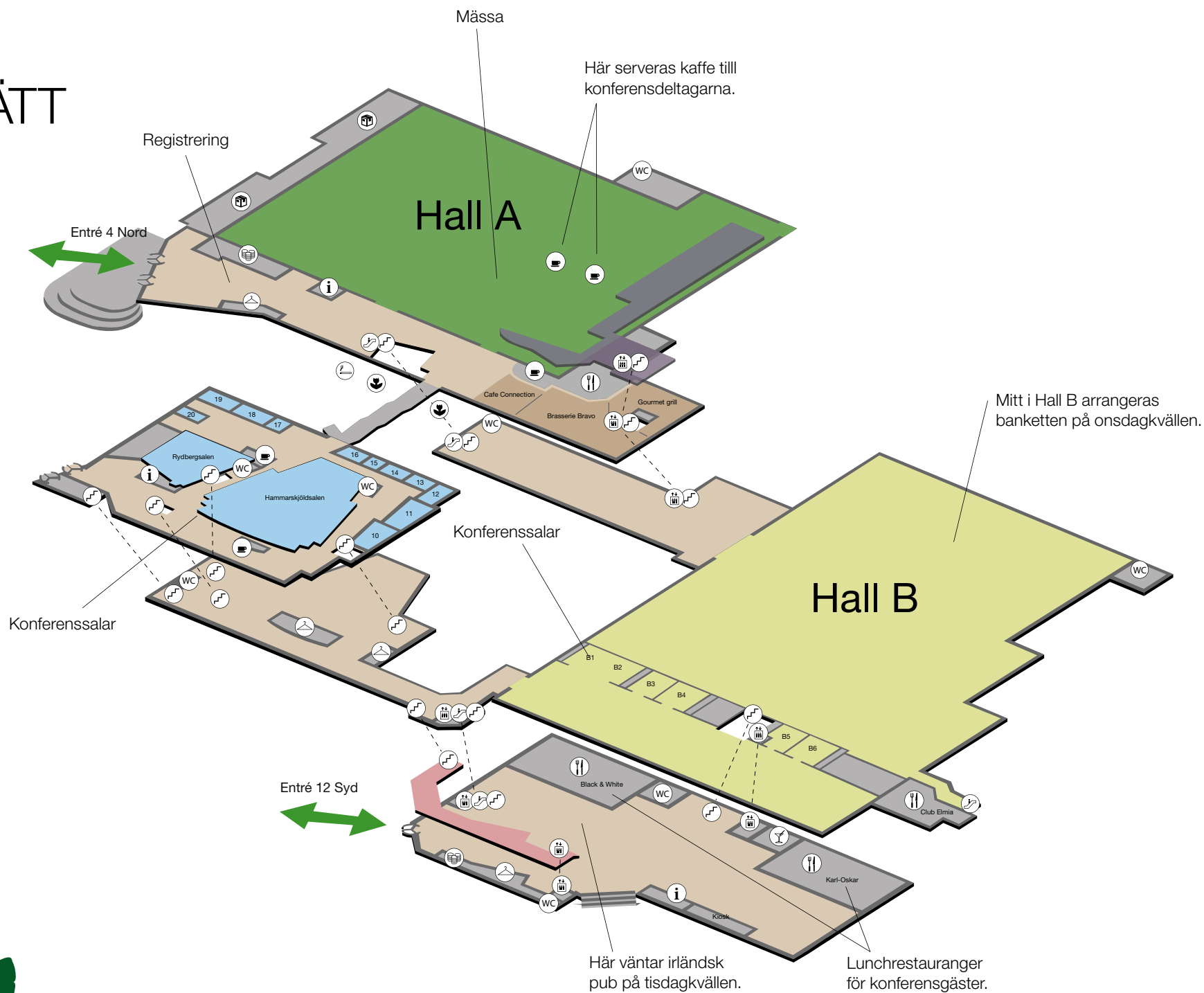
Torsdag

Mustig gryta med smålök och hackad persilja. Serveras med kokt potatis.

Alternativ finns för de som angett specialkost i anmälan till konferensen.

Som dagsbesökare på GIT-mässan är du välkommen till Brasseri Bravo i Lobby Nord.

HITTA RÄTT

1A: Framgång och fallgropar i geodatasamverkan**Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal B4****Sessionsledare: Peter Wasström, KS****Samverkan – modeord och arbetsmetod**

Rapport från ett forskningsprojekt om samverkan för Geodata. Trots utmärkta förutsättningar i form av nationella strategier, standarder och uppbackning från regering och EU visar sig samverkan ofta i praktiken vara en svår process med många fallgropar. Författaren, som arbetat praktiskt med samverkan mellan stat och kommun i många år, försöker nu i ett forskningsprojekt identifiera både framgångsfaktorer och fallgropar.

*Föreläsare: Olof Olsson, Lantmäteriet***SDI-utvecklingen i Sverige**

Vårt samhälle genomgår nu en omvälvande förändring i vårt sätt att samverka via geografisk information. Katalysatorn bakom detta är naturligtvis INSPIRE som för första gången på allvar inför en styrning på hur myndigheter ska tillgängliggöra viktig geografisk information på ett sätt som gör att andra direkt kan dra nytta av det. Detta görs genom att gemensamma spelregler införs för alla inblandade aktörer i vad som brukar benämnas Spatial Data Infrastructure (SDI). Under föredraget presenterar vi de trender, möjligheter och eventuella problem som vi ser med SDI-utvecklingen.

*Föreläsare: Martin Davidson och Anna Halvarsson, Metria***1B: Testmiljö****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal B3****Sessionsledare: Lars Palm, KS****Är din webbportal användbar?**

Future Position X (FPX) bedriver utvecklingsprojektet GeoTest. Syftet är att utveckla metoder för test av geodata och geodatatjänster. Metoder för att testa applikationsscheman, prestanda och användbarhet har nu utvecklats. Begreppet användbarhet kan grovt indelas i effektivitet, måluppfyllelse och tillfredsställelse. Standarder avseende begrepp och rapportering är under utformning. I förlängningen ligger nya EU-direktiv, som ska säkerställa att medborgare med olika förutsättningar och handikapp ska kunna använda offentliga tjänster. Detta föredrag beskriver arbetet med att utforma användbarhetstester och hur dessa är kopplade till standardisering och EU-direktiv.

*Föreläsare: Anders Östman, Högskolan Gävle***Militära system sätter geostandarder på hårda prov**

Svenska försvarsmakten använder en internationell testmiljö för att verifiera interoperabilitet mellan ledningssystem. En viktig del av testerna rör utbyte av geografisk information. Under tre mycket intensiva veckor varje år hårdtestas bland annat OGC-standarder mellan ett tiotal nationers system. Militära GIS-expert använder erfarenheter från testerna till att lägga grunden för framtida standardiseringsarbete.

*Föreläsare: Tobias Moberg, Carmenta***1C: GIS och geodata i skolan****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal K10****Sessionsledare: Eva Sahlin, KS****GIS på gymnasiet – en framgångshistoria**

Gymnasiet skapar grunden för de val man gör senare i livet. Läraren Jens Stigsson har fått sina elever att vidareutbilda sig till lantmätare och GIS-ingenjörer. Genom god tillgång till programvaror, kunskap och geodata har flera gymnasier i Gävle byggt upp en god bas för ökad rekrytering till GIS- och samhällsbyggnadsutbildningar.

*Föreläsare: Julia Carlbäcker och Josefin Jädnäs, Vasaskolan i Gävle***Utmaningar med GIS till gymnasieskolan**

Norrköpings kommun och stadsbyggnadskontoret genomförde ett GIS-införande projekt mot gymnasieskolorna för 6–7 år sedan. Till en början tog man till sig detta. Det krävs dock en djup relation med lärare och en rejäl kunskapshöjning för att få detta att fungera. Nu vill även utbildningskontoret ha bättre planeringsverktyg för sin verksamhet och bättre service till medborgarna/föräldrarna/eleverna via kartor på hemsidan. Vad är utmaningarna och problemen?

*Föreläsare: Annika Lundqvist, Norrköpings kommun***1D: Laserdata för naturvård****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal K11****Sessionsledare: Mikael Johansson, KS****Laserskanning som övervakningsmetod för naturvården**

Inom forskningsprogrammet EMMA tas metoder fram för övervakning med avseende på naturvård. Lantmäteriets glesa laserskanningsdata har jämförts med tätt skannade data från helikopter för ett testområde i de svenska fjällen. Kontrollerade försök för igenväxning av betesmark har också utförts där laserskanning har skett före och efter.

*Föreläsare: Mattias Nyström, SLU***Tolkning av laserdata för naturvårdsändamål**

Syftet med detta delprojekt inom EMMA är att utforska möjligheterna till tolkning av nyckelegenskaper i vegetation enligt EU:s habitatdirektiv genom enkla bearbetningar av laserpunktmolnet. Tack vare tillgång till kombinerade land- och djupdata som registrerats med Hawk Eye II överbryggar projektet den dynamiska och ekologiskt intressanta strandzonen. Studieområdet, Åspets naturreservat vid Åhus längs Kristianstadskusten, innehåller en rad intressanta kusthabitat, t.ex. skogsklädda dyner, betade havsstrandängar, laguner och stranddyner. Tack vare pågående restaureringsåtgärder i områden har projektet möjlighet att studera i vilken omfattning förekomst av vass kan tolkas i gles laser.

*Föreläsare: Helle Skånes, Stockholms universitet***1E: 3D-modeller i stadsplanering (del 1)****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal RS****Sessionsledare: Maryam Zeitooni-Dicker, SKMF****Nya verktyg i Samhällsbyggnad**

3D-modeller är en allt vanligare del i stadsbyggnadsprojekt. Webb-baserade

verktyg möjliggör ett nytt arbetssätt där uppdaterad information enkelt kan delas i projekt. I kommunikationen av planförslag till allmänheten ökar tydligheten och främjar deltagande i planprocess.

*Föreläsare: Håkan Engman, Agency9***Samordning i detaljplanearbetet med 3D-Visualisering**

Att arbeta med samordningsmodell i planprojekt skapar mervärde. Hela planarbetet ger mervärde, bättre kvalitet och blir enklare för alla projektörer och planförfattare. Visualisera och samordna kommunens planprojekt i 3D från programskedet till byggande!

*Föreläsare: Eva Hellström och Christina Strand, Vianova System***1F: Beredskapsplanering****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal B1-B2****Sessionsledare: Anna Garnelis, ULi****EU-projektet INDIGO – lösningar för krishantering**

Nationellt Centrum för Krishanteringsstudier, CRISMART, deltar i INDIGO, ett treårigt EU FP7-projekt som syftar till att förbättra den gemensamma lägesbilden genom att förbättra kommunikationen mellan olika beslutsnivåer i krishanteringssystemet. Möjligheter och utmaningar med system som INDIGO och krishantering diskuteras.

*Föreläsare: Lindy Newlove-Eriksson och Helena Hermansson, CRISMART***GIS as a tool in flood risk management**

Vellinge kommun har under flera år uppmärksammat riskerna med förhöjda framtida havsnivåer. År 2009 påbörjades arbeten med att utforma ett handlingsprogram i syfte att utforma skydd mot stigande havsnivåer. Ett förslag till åtgärdsprogram för Falsterbonäset har genomförts och en utredning pågår för de lågt belägna områdena öster om kanalen (Höllviken). Syftet för GIS-arbetet har varit att analysera vilka områden som riskerar att bli översvämmade vid framtida höjningar av havsnivån, men också att lokalisera lämpliga lägen för skyddsvallar. För att kartera översvämmade områden har en metod använts där man kan följa var vattnet "rinner in" vid olika nivåer, till skillnad från metoder som enbart bygger på höjd i terrängen. Kartor för översvämmade områden samt för konkreta åtgärder, i form av var vallar behöver byggas/förstärkas, har tagits fram.

*Föreläsare: Karin Neland, Sweco***1G: Trafikdata****Tisdag 29 mars, kl 09.00–09.45, sal K12****Sessionsledare: Torbjörn Ohlsson, KS****Transformationscenter på Metria transformerar Trafikverkets järnvägsdata**

Trafikverkets division järnväg har gett Metria uppdraget att transformera all koordinatbaserad järnvägsinformation till SWEREF 99. De data som ska transformeras är från ca 600 pågående järnvägsprojekt samt Trafikverkets egna förvaltningsdata. Syftet är att främja GPS-mätning och dessutom möjliggöra delning av geografisk information med övriga intressenter. Projektet beräknas vara avslutat 2013.

Föreläsare: Urban Carlbäcker, Metria

OGC-tjänster för trafikdata i realtid

Trafikverket har tagit fram en tillämpning för den interna Trafikplaneringen som bl.a. visar tåglägen, trafikhändelser och hastighetsnedsättning. Presentationen beskriver hur applikationen byggts med WMS-/WFS-tjänster samt Openlayers och GeoExt. Frågeställningar som behövt lösas är: – Hur kan samma klientmiljö användas i såväl webbtillämpningar som windowsapplikationer? – Hur kan man kombinera WMS-/WFS-tjänster för uppdateringsintervaller på 5 sekunder i klienten? – Begränsningar för WFS-tjänster i olika klienter? – Hur konfigureras klienten för att minska belastning på servrar vid många samtidiga användare? – Hur kan information som uppdateras sällan slå igenom direkt i kartan?

Föreläsare: Michael Östling, Metagis

2A: Säker kommunal planering

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal B4

Sessionsledare: Ann Eriksson, KS

Säkra skolvägar

Under flera år har Sweco arbetat med att ta fram en metodik och ett verktyg för att analysera barnens väg till skolan. Metodiken är framtaget som ett FoU-projekt med finansiering från Skyltfonden. Vägarna samlas in med hjälp av en digital enkät och analyseras med fokus på säkerhet och tillgänglighet.

Föreläsare: Jenny Carlstedt, Sweco

ArcGIS Mobile applikation för Staffanstorps nattvandrare

Staffanstorps kommun arbetar aktivt med trygghets- och säkerhetsfrågor. Som ett led i detta har kommunen tagit fram en mobil karttjänst för kommunens fältgrupp. Karttjänsten, som är utvecklad för Windows mobile, registrerar händelser under fältgruppens nattvandringar och informationen blir omedelbart tillgänglig för kommunens analysstrateg för trygghets- och säkerhetsfrågor. Staffanstorps kommun arbetar nu vidare med att anpassa karttjänsten för fältgruppens specifika behov samt att lösa frågor kring personlig integritet och säkerhet vid dataöverföring.

Föreläsare: Oscar Monell och Patrik Runesson, Staffanstorps kommun

2B: Geodata-kommuner

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal B3

Sessionsledare: Marianne Läckström, SKL

Kommuners deltagande i infrastrukturen för geodata**Infrastrukturen för geodata – nya förutsättningar för kommunerna**

Sveriges nationella infrastruktur för geodata berör alla leverantörer och användare av geodata. Kommuner erbjuds att ingå i geodatasamverkan och nyttja geodata från myndigheter till en fast årsavgift. De kan också medverka genom att erbjuda sina geodata i infrastrukturen. Här presenteras samverkans- och medverkandeavtal för kommuner. Avtalen innehåller organisation, styrning, samordning och ansvarsfördelning samt tekniska förutsättningar, former för tillhandahållande och villkor för nyttjande.

Föreläsare: Ulf Sandgren och Sofia Stjernlöf, Lantmäteriet

Infrastrukturen för geodata – vad innebär den för kommunerna?

Här presenteras en ansats att praktiskt beskriva hur en kommun kan ansluta sig till infrastrukturen för geodata. Detta baseras på en studie i Botkyrka kommun. Utifrån denna har en uppskattning gjorts av nyttor och kostnader för kommunernas deltagande i infrastrukturen.

Föreläsare: Hans Sandler, Lantmäteriet

2C: GIS och geodata i skolan

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal K10

Sessionsledare: Hans Hauska, KS

Jakten på de fantastiska kartorna – Att utbilda 2500 elever och 400 lärare i GIS

Ska våra kommande generationer kunna förstå kartans och modern teknisk betydelse inom miljö och samhällsbyggande, borde GIS vara ett naturligt och viktigt ämne och verktyg i grund- och gymnasieskola. I denna presentation beskriver "Indiana" Jonny-es Halvarsson, Sweco Position tillsammans med David "007" Broström från Teknikens Hus, ett Science Center i Luleå, hur man arbetat med att få ut GIS i skolorna i Norrbotten.

Föreläsare: Jonny Halvarsson, Sweco Position Luleå & David Broström Tekniskens Hus Luleå

Miljö- och samhällsplanering, GIS-exempel från undervisningen

Miljö- och samhällsplaneringsprogrammet på gymnasiet i Kiruna har använt GIS som ett verktyg vid elevernas egna miljöundersökningar. Förändringar av glaciärer, permafrost och vattenkvalitet har undersökts. Lokaliseringsanalyser av Kirunas framtida läge och MKBn har genomförts som lärande exempel.

Föreläsare: Mikael Krekula, Kiruna kommun

2D: Laserdata för skog

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal K11

Sessionsledare: Mikael Johansson, KS

Kontraktsmodeller för skogliga skattningar

Den Nya Nationella Höjdmодellen (NNH) möjliggör skogliga skattningar med alla typer av sensorer som ger en krontaksmodell. SLU har de senaste åren testat några olika sensorer och tekniker för att skatta skogliga variabler som volym, höjd och diameter. Man har jobbat med DSM:er från SPOT HSR och SAAB Dynamics Rapid 3D Mapper samt med punktmoln skapade med hjälp av digital fotogrammetri från Lantmäteriets ordinarie omdrevsfotografering. Resultaten varierar beroende på sensor men visar att det finns stor potential för framtida skogliga tillämpningar.

Föreläsare: Jonas Bohlin, SLU

Skoglig kartering med laserdata från NNH-projektet

FORAN har sedan 2006 genomfört skoglig kartering med data från flygburen laserskanning. Karteringen har gjorts på uppdrag av skogsbolag, besparings-skogar och skogsföretag som behövt ett rationellt och kostnadseffektivt sätt att få ny och noggrann information om sitt skogsinnehav. Laserdata från Lantmäteriets projekt NNH, Ny Nationell Höjdmодell, är glesa data, 0,5–1

laserpulser per kvadratmeter, som är lämpliga för skoglig kartläggning med statistiskt baserade metoder. Mätpunkternas höjd över mark samt antalet mätpunkter i träden i förhållande till antalet mätpunkter på marken uttrycker skogens täthet och kan användas för att skatta egenskaper som medelhöjd, diameter och volym per hektar. Metoden ger även traditionellt använda egenskaper som t.ex. stamantal, diameter, höjd, grunddyta och volym per hektar med mycket hög noggrannhet (bättre än traditionell fältinventering!). Erfarenheter från skoglig kartläggning med laserdata från Ny Nationell Höjdmодell presenteras.

Föreläsare: Ulf Söderman, Foran

2E: 3D-modeller i stadsplanering (del 2)

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal RS

Sessionsledare: Maryam Zeitouni-Dicker, SKMF

Malmö 3D

Presentation av Malmö stads arbete med 3D-stadsmodeller inkluderande datainsamling, uppbyggnad, lagring och presentation. I Malmö arbetar man med digital fotogrammetri, ESPA-systemet, och SketchUp som standard-användarsystem. Föredraget visar exempel från produktion av databaser och användningen av 3D-stadsmodeller i Malmö för visualisering, simulering och analys.

Föreläsare: Miso Iric, Malmö, Stadsbyggnadskontoret

Digital fotogrammetri hos Stockholms stadsbyggnadskontor

Stockholms stad flygfotograferar hela kommunen varje år och använder digital fotogrammetri för att på ett effektivt sätt kunna ajourföra stadens baskarta i 3D. Ajourföringsprocessen av baskartan och även användningen av ortofoto kommer att beskrivas i föredraget.

Föreläsare: Maria Roslund och Lena Larsén, Stockholms stad

2F: Snabba kartor

Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal B1-B2

Sessionsledare: Allistar Dinwiddle, KS

iPhone-appar – enkelt att åstadkomma med GIS

Allmänheten och proffs blir allt mer vana vid att använda "appar" via "smart-phones". Det som skapade en genomslagskraft var Apple med sin iPhone. Med mobila enheter går det att positionera, ta foton och rapporta om olika saker. Och nu är detta enkelt att utveckla med ArcGIS.

Föreläsare: Liliana Diaz, ESRI S-GROUP

Enkla, snabba & snygga – kartor på malmo.se

Malmö stad har idag moderna, snabba och attraktiva webbkartor på malmo.se. Samma kartplattform används för alla kartor, så att besökaren känner igen sig. I presentationen visas hur kartorna anpassats för verksamheternas önskemål och krav. Webbkartorna har fått ett varmt mottagande och många nya kartor och e-tjänster är på gång. Exempel på det som visas under presentationen är sol- och vindenergi med onlinedata, samt felanmälan där kartkopplingen är en viktig del.

Föreläsare: Ulf Minör, Anna-Stina Munsin, Johan Lahti och Allan Almqvist, Malmö

Ari Riabacke

Tid: Tisdag kl 11.15–12.15
Lokal: Hammarskjöldsalen

GEMENSAM INLEDNINGSSSESSION MED ARI RIABACKE

Hur når vi ut med vår verksamhet och hur når vi beslutsfattarna? Det är frågor som vår bransch ofta brottas med. I vår gemensamma inledningssession får vi en insyn i hur man träffar rätt. På scenen står Ari Riabacke.

När vi ska fatta svåra beslut så vänder vi oss ofta till magen, inte huvudet. Är det bra eller dåligt? Både och kan man säga. Frågan är bara hur vi ska veta när vi ska lyssna på magen och när vi ska lyssna på vårt intellekt?

– Det enda sättet att styra våra liv, företag och organisationer på är genom att fatta kloka beslut, om vi bortser från ödet, säger Ari Riabacke. Trots att de flesta håller med om detta, så är det få som ägnar tid åt att göra det bättre. I stället följer vi gamla hjulspår och gör vi såsom vi alltid har gjort!

Ari är beslutsanalytiker (fil dr) och organisationsteoretiker (ek mag) och var tidigare Head of Business Intelligence på ett börsnoterat Management- och IT-konsultbolag. Ari Riabacke bedriver också forskning i gränslandet mellan IT och verksamhet, med stort fokus på de mänskliga aspekterna av beslutsfattandet.

2G: Klimatanpassa översiktsplaneringen**Tisdag 29 mars, kl 10.15–11.00, sal K12****Sessionsledare: Anna Åberg, SGU****Översiktsplanering, ett jobb för kommunerna – men det finns hjälp**

Kommunerna står inför nya utmaningar. Miljö- och klimataspekter ska beaktas i kommunernas planeringsarbete. Ett stöd i detta arbete kommer kommunerna att få i den nya plan- och bygglagen. En enklare tillgång till geologisk information kommer också att ge bättre underlag till översiktsplanerna.

*Sessionsledare: Anna Åberg, SGU***Nya PBL – hur påverkar det översiktsplaneringen?**

Den 2 maj 2011 träder en ny plan- och bygglag (PBL) i kraft. För att få en snabb och effektiv tillämpning av den nya lagen har en särskild kommitté utsetts för att genomföra utbildnings- och informationsinsatser. Insatserna kommer att riktas till kommuner, länsstyrelser och statliga myndigheter. Utbildningarna rör förändringar i lagen, sätta i sina sammanhang, och viktiga problemområden och sakfrågor som klimatanpassning, översvämningsrisker m.m.

*Föreläsare: Börje Larsson, Boverket***Klimatanpassning – vilken information behöver länsstyrelser och kommuner?**

Geologisk kunskap blir allt viktigare för att lösa miljö- och klimatrelaterade problem, för infrastruktursatser och för optimerad markanvändning. Önskemål om t.ex. strandnära bostäder ställer nya krav på riskbedömningar och planering. Hoten mot våra grundvattenmagasin behöver identifieras. Med rätt underlag kan kommunerna i sina översiktsplaner ta hänsyn till negativa effekter av klimatförändringar som t.ex. översvämningsrisker, ras, skred och erosion. Ur ett samhällsperspektiv blir användningen av geologisk information därför ovärderlig. För att inspirera andra att använda SGUs geologiska data visar vi exempel på hur man med GIS kan ta fram underlag till nytta i olika sammanhang.

*Föreläsare: Erika Ingvald och Eva Jirner Lindström, SGU***5A: Beslutsfattare och tekniken (del 1)****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal B4****Sessionsledare: Johanna Karlsson, KS****Nytan av geodata i Göteborgs stads verksamhet**

Det finns många exempel på hur ny och spännande teknik möjliggör verksamhetsnytta. Det vi sällan följer upp och kvantifierar är hur stor verksamhetsnyttan verkligen blir. I föredragen, inom session 5A och 6A, får vi exempel på hur mycket en förändring/investeringsatsning kan vara värd i ökad lönsamhet, lägre kostnader, ökat värde på varumärket eller ökad kvalitet i organisation.

*Föreläsare: Lars Fredén, Göteborgs stad***Affärsnytt och varumärkesbyggande****– Kartors betydelse för hitta.se utveckling***Föreläsare: Jan Prokopec, hitta.se***5B: Geodata – myndigheter (del 1)****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal B3****Sessionsledare: Karin Grånäs, KS****Så möter Sjöfartsverket INSPIREs teknikkrav**

INSPIRE ska göra det lätt att hitta tillgängliga geodata och ställer krav på att metadata ska finnas tillgängliga hos varje berörd organisation. Sjöfartsverkets nya katalogtjänster hanterar geodata internt men ser också till att data kan sköras externt från t.ex. portaler eller via nättjänster.

*Föreläsare: Andreas Ahlberg, Carmenta och Ralf Lindgren, Sjöfartsverket***Användar erfarenheter från geodataprojektets samverkansavtal för datadelning**

SGI är en av de mindre myndigheterna som deltar i Geodataprojektets (www.geodata.se/sv/Geodataprojektet/) samverkan kring datadelning fr.o.m. 1 januari 2011. En liten myndighet som SGI kan snabbt ställa om och anpassa sig till de nya förhållandena för åtkomst av grunddata. Vi har tidigare haft avtal med olika återförsäljare av grunddata, men gjorde bedömningen hösten 2010 att medverkan i datadelning skulle vara mer kostnadseffektivt. Vad säger våra användare om de nya baskarttjänsterna från Lantmäteriet m.fl.? Har utvecklingen av egna webbapplikationer underlättats i och med medverkan i datadelning? Hur kan vi dra nytta av den infrastruktur som i övrigt finns i anslutning till geodata.se?

*Föreläsare: Mats Öberg, SGI***5C: Mentorförmedling och karriärutveckling****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal K10****Sessionsledare: Kennet Fredriksson, KS****GIS- och mätningssingenjörer har en ljus framtid!**

Hur är det att jobba som GIS- eller mätningssingenjör och vilka karriärvägar finns det? Vi ger dig ett smakprov på alla möjligheter som ges för en nytexaminerad GIS- eller mätningssingenjör.

*Föreläsare: Niklas Andersson, Metria***Mentorskap – diskussion**

Kartografiska Sällskapetets GIS/GIT-sektion planerar att starta en "mentorsförmedling" med syfte att öka nyttan med GIS i Sverige!

*Föreläsare: Kennet Fredriksson, Lantmäteriet***5D: Laserskanning****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal RS****Sessionsledare: Daniel Åkerman, KS****Ny teknisk specifikation för laserskanning**

Ny Teknisk Specifikation för laserskanning har utarbetats av tekniska kommittén SIS/TK 178, Byggmätning och toleranser med sekretariat hos SIS, Swedish Standards Institute.

*Föreläsare: Peter Larsson, Blom och Magnus Larsson, WSP***Vägburen Laserskanning**

Under 2009 och 2010 har Trafikverket genomfört en omfattande datainsamling längs det svenska vägnätet inom ramarna för projekt Åtgärdsplanering. Datafångsten är en del i ett nationellt program med huvudsyftet att snabbare komma igång med projekt i alla skeden, från förstudie till byggskede. Datafångst i ett tidigt skede innebär att ledtiderna förkortas och affärsmässigheten ökar. Metoden bygger på avancerad positioneringsutrustning och laserskannerns monterat på ett fordon, vilket gör att mätning sker snabbt och effektivt. WSP har samordningsansvaret för utförandet och resultaten kan ses i form av terrängmodeller, videofilmer och fotodokumentation längs 300 mil väg.

*Föreläsare: Petter Tyrenius, WSP***5E: Geodesi och framtiden****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal B1-B2****Sessionsledare: Andreas Engfeldt, SKMF****Hur sårbart är GNSS, Global Navigation Satellite Systems?**

Många användare av RTK har rapporterat avvikande värden. Det ser ut att fungera bra: fixlösning, bra satellitgeometri och fina kvalitetstal. Trots det har de fått stora fel! Hur kan det komma sig? Andra står på ett berg med fri himmelssfär och kan inte få in en enda signal. Hur är det möjligt? GPS är ett satellitsystem tryggt placerat i omloppsbanor 20 000 km från jorden – hur kan det vara sårbart?

*Föreläsare: Patric Jansson, Sweco Infrastructure***Geodesi 2010 – Lantmäteriets strategiska plan kring geodesiverksamheten**

Lantmäteriet har utarbetat en strategisk plan för geodesiverksamheten för perioden 2011–2020. Dess inriktning kommer att presenteras.

*Föreläsare: Bo Jonsson, Lantmäteriet***5F: Från myndighet till bolag****Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal K11****Sessionsledare: Fredrik Davidsson, ULI****Metria – från myndighet till bolag**

Regeringen utsåg i september 2009 Christina Rogestam att utreda förutsättningarna för att bolagisera Metria. Under hösten 2010 fattade riksdagen beslut i bolagiseringsfrågan och bolagiseringen närmar sig. Vilken roll kommer Metria ha som konsultbolag inom geografisk IT? Vilka sättningsområden finns och vad är viktigast att göra i omvandlingen från myndighet till bolag?

*Föreläsare: Karin Annerwall Parö, Metria***Vad innebär Metrias nya roll för andra företag?**

Metrias bolagsbildande betyder att en "ny" aktör kommer in på GIT-marknaden. Det kan leda till förändrade förutsättningar för andra företag som erbjuder produkter och tjänster inom området. Intresseorganisationen ULI lyfter fram hur flera olika företag ser på och blir påverkade av Metrias nya roll.

Föreläsare: Torsten Hökby, ULI/Decerno

5G: Workshop: Geodatasamverkan och forskning Tisdag 29 mars, kl 14.45–15.30, sal K18 Workshopledare: Lena Ekelund, SGU

Geodatasamverkan och forskningsinfrastrukturer – nya möjligheter för universitet och högskolor

En infrastruktur för geodata växer fram. De första samverkansavtalen för datadelning har tecknats mellan ett antal myndigheter. Inom ramen för denna workshop presenterar Mattias Persson och Ulf Sandgren (Lantmäteriet) det samverkansavtal som används idag och vilka villkor som gäller för universitet och högskolor. Här redogörs för vilken data universitet och högskolor får tillgång till, vilken kostnaden blir och hur datadelningen fungerar i praktiken. Magnus Friberg från Vetenskapsrådet beskriver de förutsättningar kring forskningsinfrastrukturer som finns inom Vetenskapsrådets verksamhet. Tid ges för diskussion kring detta.

6A: Beslutsfattare och tekniken (del 2) Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal B4 Sessionsledare: Johanna Karlsson, KS

Det finns många exempel på hur ny och spännande teknik möjliggör verksamhetsnytta. Det vi sällan följer upp och kvantifierar, är hur stor verksamhetsnyttan verkligen blir. I föredragen, inom session 5A och 6A, får vi exempel på hur mycket en förändring/investeringsatsning kan vara värd i ökad lönsamhet, lägre kostnader, ökat värde på varumärket eller ökad kvalitet i organisation.

Varför ska tekniken styra beslutsfattandet?

Föreläsare: Torbjörn Larsson, Falkenbergs kommun

Nyttan av den nya tekniken för beslutsfattare

Föreläsare: Mikael Mathison, Eniro

6B: Geodata – myndigheter (del 2) Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal B3 Sessionsledare: Karin Grånäs, KS

SGU datadelar på Geodata.se

Datadelning via Geodata.se är nu verklighet. Detta ställer stora krav på informationsansvariga myndigheter. SGU arbetar intensivt med att ta fram nya nättjänster för sina produkter och gamla arbetssätt är på väg att upphöra. Leveransrutiner har satts under lupp, produkter granskats och metadata tagits fram.

Föreläsare: Helena Johansson, SGU

Länsstyrelserna bygger GIS för framtiden

Länsstyrelserna har sedan 2009 en gemensam IT-organisation. En ny gemensam GIS-miljö är under uppbyggnad för att möta framtidens behov enligt Inspire, Geodatasamverkan, e-förvaltning och verksamheternas krav på effektiva handläggare.

Föreläsare: Per Söderström, Länsstyrelsen Västra Götaland

6C, Workshop: GIS i skolan Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal K10 Workshopledare: Patrik Ottosson, ESRI

Hur ökar vi kunskapen om GIS och geodata i Sverige?

Kunskapen kring GIS och geodata är koncentrerad till 6 000–7 000 personer i Sverige. Gemene man vet egentligen ingenting om GIS. Google, Eniro och hitta.se har ökat medvetenheten om kartor på Internet. Hur ökar vi kunskapen på ett bredare och djupare sätt kring nyttan med GIS? Hur bidrar vi till att alla i Sverige åtminstone har hört talas om GIS? I andra länder arbetar man bredare med GIS-kunskapen. På ESRI:s användarkonferens togs en gemensam lägesbild och en översiktlig handlingsplan fram. Målet med denna workshop är att gå igenom resultatet från första workshopen men också att ta fram en tydlig handlingsplan och ett eventuellt projektdirektiv samt identifiera ansvariga. Målgrupp är lärare och företrädare från kommuner och myndigheter, men andra är också välkomna.

6D: Flygbilder i Sverige och Norden Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal RS Sessionsledare: Jan Wingstedt, KS

Rapport från svenskt och nordiskt bildprogram

Lantmäteriet har tillsammans med övriga nationella kartverk i Norden sammanställt hur olika länder genomför sina bildförsörjningsprogram och produktion av nationella höjdm modeller. Sammanställningen kommer att presenteras tillsammans med exempel på hur data tillgängliggörs till allmänheten.

Föreläsare: Mikael Johansson, Lantmäteriet

Nytt inom Lantmäteriets bildprogram

Efter att en utvärdering av Lantmäteriets bildförsörjningsprogram har genomförts under 2010 har ett antal förslag till förbättringar beslutats. Ny inriktning av programmet ska bl.a. förbättra tillgången till bilder som är fotograferade under vegetationsperioden. Nytt är också att Lantmäteriet numera tillhandahåller historiska ortofoton som en ny produkt. Dessutom presenteras nyheter inom Success, t.ex. mosaik "on-the fly".

Föreläsare: Kristina Kallur, Lantmäteriet

6E: Vinsten med e-tjänster Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal K11 Sessionsledare: Mathias Rantanen, ULI

Varför betala för ett hål i väggen, när alla vet att det behövs två?

E-tjänster idag fokuserar mycket på nyttan för kommunens invånare. Detta har gett oss en rad e-tjänster som i princip endast ersätter hanteringen av pappersblanketter, dvs. du har fått ett hål i brandväggen. Den riktiga nyttan och därmed en effektivisering erhåller man först när e-tjänsten integreras med verksamhetssystem och skapar en dubbel kommunikation, dvs. två hål i väggen. Stockholms stad är ett utmärkt exempel där en kommun tagit sina e-tjänster för miljöförvaltningen hela vägen, vilket även lett till att Stockholms stad belönats med det prestigefyllda priset Guldlänken. Att implementera en helintegrerad e-tjänst där kommunens invånare och e-tjänsten gör en del av

det arbete som en handläggare tidigare gjort medför oftast även ett behov att förändra den befintliga organisationen. Föredraget belyser hur en dubbelriktad e-tjänst kan bidra till verklig effektivisering samt vilka frågor man behöver hantera för att anpassa den befintliga organisationen.

Föreläsare: Christophe Poncin, Tekis

Visuella Linköping

Visuella Linköping stödjer Linköpings medborgare med presentation och kommunikation vid planering och byggande i Linköping. Parallellt görs stora vinster internt i kommunen när det gäller uppdatering av geodata och service. Föreläsare: Jonas Sjölin, Linköpings kommun

6F: Mobila applikationer Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal B1-B2 Sessionsledare: Jonas Tornberg, ULI Mobilt GIS som kommer skaka om vår bransch

1,5 miljarder TV-apparater finns på vår jord. 1 miljard människor använder Internet. Men nästan 3 miljarder människor använder en mobiltelefon. Så vad händer när telefonen har en GPS som lätt kan visa, skapa och ändra geografisk data på Internet? Vad händer när världens största företag slåss om mobilmarknaden och geodata ligger i centrum? Vi kommer att titta på historien kring mobiltelefonens revolution och hur karta och geografi har fått en central roll i den utvecklingen. Vi kommer titta på en mobil/tablets multitouchgränssnitt och det påverkar hur vi interagerar med kartan och hur lätt det är för en applikation att hämta information från enhetens avancerade GPS. Vi kommer också att diskutera de olika geografiska informationssatsningar som exempelvis Google navigation, och hur den förändringen radikalt kommer att förändra vår bransch under de närmaste åren. Föreläsare: Tom Blackmore, Arctictiger

Hur man når miljoner användare med sin mobila applikation

Idag är mobila applikationer mer än någonsin i ropet. Varför först nu och hur ser framtiden ut? Mobilanvändarna rankar idag kart- och LBS-tjänster som de mest eller näst mest intressanta applikationerna – en möjlighet för alla i branschen!

Föreläsare: Patric Nordström, Idevio

6G, Workshop: Geodatasamverkan och forskning Tisdag 29 mars, kl 16.00–16.45, sal K18 Workshopledare: Lena Ekelund, SGU

Geodatasamverkan och forskningsinfrastrukturer – nya möjligheter för universitet och högskolor – fortsättning från session 5G.

7A, Workshop: Utvecklingen av Geodataportalen Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal K10 Workshopledare: Kjell Hjort, Lantmäteriet

Geodataportalen utvecklas successivt och kommer att erbjuda ytterligare funktionalitet

Förutom möjlighet att söka, titta på och ladda ner, ska det exempelvis finnas

verktyg för en helt webbaserad hantering av geodata och tillhörande tjänster – från producent till användare. På sikt kommer Geodataportalen vara den självklara publiceringsplatsen för landets geodata. Här ges möjlighet att ställa frågor och diskutera funktionalitet och användningen av Geodataportalen med ett framtidsperspektiv. Viktiga områden att diskutera är: användargränssnitt, publiceringsrutiner och metadata.

7B: Molntjänster – en verklighet redan i dag

Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal K11

Sessionsledare: Patrik Ottoson, ESRI

Ovan molnen är himlen blå

23 procent av alla beslutsfattare inom IT planerar att använda molntjänster. 40 procent av alla verksamheter använder molntjänster redan idag och många fler överväger ett skifte. Molnet – Cloud Computing – är ett lika stort paradigmskifte som när vi gick från stordatorer till pc-nätverk.

Föreläsare: Lars Backhans, ESRI S-GROUP

Azure – en flexibel molnmiljö med plattform och appar

Flexibilitet och enkelhet är viktiga parametrar vid beslut om att gå ut i molnet. I slutändan handlar det om att slippa hantera IT-frågor inom verksamheten och fokusera på kärnverksamheten istället. Azure erbjuder pay-as-you-go – betala för det man använder i en säker och skalbar miljö.

Föreläsare: Microsoft

GIS-lösningar i molnet färdiga att använda!

Idag finns det färdiga kartor och geodata på nätet som kan användas i olika GIS-lösningar. Det är enkelt att ansluta sig, och kostnaderna för dessa tjänster är ofta försumbara. ArcGIS.com och Bing-maps är exempel på detta.

Föreläsare: Stefan Autio, ESRI S-GROUP

7C: Höjddata vid kartläggning av översvämningsrisk

Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal B1-B2

Sessionsledare: Leena Andersson, SKMF

Ny Nationell höjdm modell (NNH) + Nytt Nationellt Höjdsystem (RH 2000) = Sant

I föredraget diskuteras vikten av att kommuner och andra ägare av lokala höjdsystem byter ut och rätar upp sina system för att fullt ut kunna dra nytta av den höga kvaliteten som den nya höjdmodellen ger. I samband med bl.a. riskanalyser för översvämnningar är det nödvändigt att alla "pratar samma språk", då vattenvägar och översvämnningar inte tar hänsyn till läns- eller kommungränser.

Föreläsare: Per-Ola Eriksson, Lantmäteriet

Designation of flood risk areas

Digital elevation data are suitable for analysis and identification of areas to be affected by torrential rain and rising sea water levels. New and improved information about the terrain can contribute significantly to planning and prioritization of prevention interventions. It is one of the reasons that state and most Danish municipalities have acquired rights to the official, nationwide digital

elevation model – 'Denmark Elevation Model' – which the company BLOM has produced based on air borne laser scanning (LiDAR). The presentation will briefly describe the Danish elevation model, but focus particularly on how terrain data are part of efforts to prevent the problems with flooding due to climate change.

Föreläsare: Jesper Rye Rasmussen, Blom

Risker vid översvämnningar

Pågående klimatförändringar påverkar flertalet sektorer och områden i samhället. Förändrade temperatur- och nederbördsmonster ger konsekvenser i form av bland annat ökad risk för extrema flöden, översvämnningar, förhöjda havsvattennivåer och förändrade grundvattenförhållanden. Behovet av anpassning till de nya förutsättningarna är stora och påverkar hur vi strategiskt utvecklar, planerar, bygger och förvaltar vårt samhälle. WSP har utvecklat verktyg för att modellera vattnets kretslopp och visar här på hur det genom dessa går att få ökad förståelse för vattnets roll och påverkan i vårt samhälle.

Föreläsare: Ulf Silbersky, WSP

7D: Datakvalitet

Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal B4

Sessionsledare: Lars-Kristian Stölen, ULI

All offentlig data kvalitetssäkrad via tjänster

När INSPIRE på allvar genomförs blir geodata mycket mer tillgängliga än förut. Vår nationella portal geodata.se och andra geoportaler kommer att vara en viktig källa för informationssökning och för att länka sig till olika visnings- och nedladdningstjänster för geodata. Vilka utmaningar finns när användarna vill nyttja dessa tjänster tillsammans?

Föreläsare: Martin Davidson, Metria

Geodata för alla ställer nya krav på IT-arkitekturen

Dagens krav på tillgång till aktuella data, driftade lösningar, integrationer och globalisering ställer helt nya krav på IT-arkitekturen i våra verksamhetssystem. Dagens produktutveckling kräver ett strukturerat och komplext samarbete mellan olika aktörer som har helt olika intressen av den information som systemets databas ska hantera. I föredraget redogörs för hur produktutvecklingsprocessen har muterat till en interaktiv kommunikationsprocess mellan helt andra aktörer än den traditionella användaren av det verksamhetssystem som ska utvecklas.

Föreläsare: Pär Gillander, Tekis

Kunskap om datakvaliteten – förutsättning för tjänstebaserade lösningar

Föredraget vänder sig både till dataleverantörer som vill ha dokumenterade rutiner och kontroller av data, men också till användare som vill undvika driftstörningar i verksamhetskritiska system. Geodata ingår alltmer i verksamhetskritiska system som kräver hög tillgänglighet. Det i sin tur ställer högre krav på ingående data. Leverantörer eftersträvar en effektiv process för kontroll och uppföljning av data och användaren kräver i sin tur kunskap om tjänsternas innehåll.

Föreläsare: Lars Robertsson, ESRI S-GROUP

7E: Landskapsanalys

Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal B3

Sessionsledare: Jennie Tjernell, ULI

Biologiska spridningsvägar och fysisk planering – GIS som hjälp i beslutsunderlag

Fragmentering av landskapet är ett av de stora hoten mot den biologiska mångfalden. Vid fysisk planering finns behov av att identifiera spridningsvägar och ekologiska infrastrukturer för att ta hänsyn till och utveckla biologiskt värdefulla områden. I samband med en grönsplan i Vallentuna kommun har GIS använts som ett verktyg för att analysera landskapsstrukturer och några olika arters förutsättningar för spridning.

Föreläsare: Karin Henrikson, WSP

Landskapsutveckling på planeten Mars

GIS har blivit ett oundgängligt verktyg för att hantera de dataset vi har för planetära studier. Här presenteras ett forskningsprojekt där vi undersökt Svalbard som en analog miljö till Mars polarområden. Fjärranalysdata med samma upplösning från Svalbard och Mars har kompletterats med fältmätningar i Adventdalen för att öka vår förståelse för de processer som formar Mars idag.

Föreläsare: Andreas Johnsson, Göteborgs universitet

7F: Forskningsprojekt – KTH

Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal K12

Sessionsledare: Peter Axelsson, KS

Satellite Monitoring of Urbanization for Sustainable Development

Urbanization and the impact of human settlements are two of the main causes of global environmental degradation. Development associated with urban sprawl not only decreases the amount of agricultural land, forests, grassland, wetlands, and open space but also disrupts ecosystems and fragments habitats. Urban sprawl is one of the major factors causing air pollution, since it implies a car-dependent lifestyle. Urban sprawl is also implicated in a host of economic and social issues related to the deterioration of urban communities and the quality of life in general. Therefore, monitoring the spatial-temporal patterns of urban sprawl and their impact on the environment is of critical importance for urban planning & sustainable development. Most of the efforts for urbanization monitoring are based on optical remote sensing. Due to frequent cloud cover, smog, haze and sand storms, however, optical data may not always be available. With its all-weather and day/night capability and unique information content, synthetic aperture radar (SAR) is another attractive data source. The overall objective of this research is to investigate spaceborne SAR data and fusion of SAR and optical data for monitoring urbanization and assessing the impact of urbanization on the environment for decision support on sustainable urban development.

Föreläsare: Jan Haas, KTH

Mining Frequent Routes from Incrementally Evolving Moving Object Trajectories in Road Networks

Emerging trends in urban mobility has accelerated the need for effective traffic prediction and management systems. Simultaneously, the widespread adop-

tion of GPS-enabled mobile devices has opened radically new possibilities for such systems. Motivated by this development, the present paper proposes a novel approach to using moving object trajectories for traffic prediction/management. In particular, the approach performs online 1) management of the current, evolving trajectories of moving objects, and 2) incremental mining of closed frequent routes of the moving objects.

Föreläsare: Gyozo Gidofalvi, KTH

Simulation and Analysis of Urban Growth Scenarios for the Greater Shanghai Area, China

The study uses an integrated Markov chain analysis and cellular automata model to better understand the dynamics of Shanghai's urban growth with detailed land cover categories, and assesses the related landscape impacts under different scenarios, i.e., baseline, Service Oriented Center, and Manufacturing Dominant Center scenarios. In essence, this is a heuristic exercise rather than a process of model estimation. In the study, multi-temporal land cover datasets, derived from remotely sensed images from 1995, 2000, and 2005, were used for scenario-based simulation and validation. Urban growth patterns and processes were then analyzed and compared with the aid of landscape metrics. This research represents the first scenario-based simulations of the future growth of Shanghai, and is one of the first studies to use landscape metrics to analyze urban scenario-based simulation results. The results indicate that the future expansion of both high density and low density residential/commercial areas are always located around existing urban built-up regions or along existing transportation lines. In comparison to the baseline and Service Oriented Center scenarios, industrial land under the Manufacturing Dominant Center scenario in 2015 and 2025 will form industrial parks or industrial belts along the transportation channels from Shanghai to Nanjing and Hangzhou. The study's approach, which combines scenario-based urban simulation modelling with landscape metrics, is shown to be effective in representing, understanding, and predicting the spatial temporal dynamics and patterns of urban evolution, including urban expansion trends.

Föreläsare: Qian Zhang, KTH

7G: Geodata i sociala medier Onsdag 30 mars, kl 8.30–10.00, sal RS Sessionsledare: Lisa Samuelsson, ULI

Att dela geografiska data via sociala medier

Facebook används mer och mer av var och en för fler och fler tillämpningar. Att dela med sig av Spotify-spellistor är inget nytt. Utvecklingsarbete pågår hos Lunds kommun i bland annat Haptimap-projektet om hur man delar positioner och rutter inom en "community" och där Facebook är en kanal. Resejämföraren, en annan tjänst hos Lunds kommun, kommer också att kunna dela rutter via Facebook. Föredraget beskriver utvecklingen och status inom detta ämne.

Föreläsare: Jonas Andréasson, Lunds kommun

Appar, nya möjligheter – nya lösningar

Appar på plattformar som iOS och Android har under de senaste åren revolutionerat sättet att tillgängliggöra information. Vi insåg snabbt möjligheten att hjälpa våra kunder uppnå en högre effektivitet genom att göra geodata mer tillgängligt än idag, och baserat på aktuell position. Ta del av vårt spännande koncept och låt dig inspireras.

Föreläsare: Pär Johansson, Metria

Sociala media och webb-GIS

Titta på och dela med dig av kartor direkt i din webbläsare. Länka till kartor i Twitter och Facebook, låt dina vänner på nätet följa dig i kartor och i andra GIS-appar. ArcGIS.com är en webbsida för att hitta och dela med sig av geografisk information.

Föreläsare: John Smaaland, ESRI S-GROUP

8A: INSPIRE-lösningar Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal B4 Sessionsledare: Ulf Sandgren, Lantmäteriet Vilka krav ställer INSPIRE-direktivet?

Inspire-direktivet är sedan 1 januari 2011 infört i en ny svensk lag, "Lag om geografisk miljöinformation" samt en tillhörande förordning. Vilka krav ställer Inspire och vilka möjligheter ger detta den svenska infrastrukturen? Data-mängder ska tillhandahållas på ett standardiserat sätt via tjänster, men vilka tjänster omfattas?

Föreläsare: Christina Wasström, Lantmäteriet

INSPIRE Ready – en helhetslösning kring geodata

För att tillgängliggöra sina geodata krävs ett helhetstänk oavsett vilken som tar sig an de olika delarna. Schemamatchning är den första utmaningen, och därefter transformation av data. Därefter ska data tillhandahållas som tjänster och drifas enligt höga krav på prestanda och tillgänglighet. Vi går igenom alla delar kring Inspire-processen.

Föreläsare: Lars Robertsson, ESRI S-GROUP

Hantering av organisationsövergripande geodata

Serverbaserade system med stöd för OGC-tjänster är nödvändiga för de organisationer som ska följa Inspire-direktivet. Genom att paketera produkter och konsulttjänster skapas ett komplett SDI-erbjudande. Med öppna standarder går det att bygga återanvändbara lösningar för den europeiska marknaden.

Föreläsare: Mikael Gråsjö, Carmenta

8B: Molntjänster – Outsourcing-strategier Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal K11 Sessionsledare: Patrik Ottoson, ESRI

Fortnox – över 50 000 användare av webbtjänster

Webbtjänster från Fortnox finns inom CRM (Customer relationship management) och ekonomiredovisning. En ny affärsmodell omkullkastar tidigare användning av dessa programsystem. Varför installera och underhålla program på en lokal

dator? Fortnox är framtidens företag som visar hur GIS kan komma att användas inom något år. Förstå framtidens GIS-användning genom andras affärsmodeller.

Föreläsare: Jens Collskog, Fortnox

Kostnadseffektiva outsourcing och molntjänster för e-förvaltning

Att bygga framtidens företag och organisationer handlar om att ha rätt system och lösningar som är rörliga nog att förändras i takt med marknad och omvärld. För det handlar om att åstadkomma mer med mindre. Det är därför det är viktigt med en helhetssyn på outsourcing. Standardiserade e-tjänster på nätet och i molnet är en viktig ingrediens i en sourcingstrategi.

Föreläsare: Lennart Jonsson, Logica

Södertörnssamarbetet – outsourcing av kommunal mät-, kart- och GIS-plattform

Åtta kommuner på Södertörn genomför en funktionsupphandling av gemensam teknisk plattform som alla kommunerna kan använda. I den ska varje kommun lägga in sin geografiska information på samma sätt. Det är inte ett datorsystem som handlas upp utan ett avtal med en marknadsaktör som med hjälp av ett eller flera system kan ge kommunerna så gott som alla de gemensamma geografiska funktioner de behöver.

Föreläsare: Staffan Kjellman, Tyresö kommun

8C: Stöd vid planering Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal B1-B2 Sessionsledare: Ann Eriksson, KS

Optimera samhällsplaneringen med lokalisering

Vid lokalisering av olika typer av verksamheter så finns alltid svårigheten med att förlägga den på rätt ställe utifrån var behovet eller kunderna finns. Hur många brandstationer och var ska de ligga för att så många av medborgarna som möjligt ska kunna nås? Var finns behovet av en ny vårdcentral och hur stor kapacitet bör den ha? Med hjälp av en lokalisering/allokeringanalys kan vi besvara den typen av frågor och välja det läge som är bäst lämpat.

Föreläsare: Per Angerud, ESRI S-GROUP

Lokalresursplanering på webben

Sweco har under flera år jobbat med lokalresursplanering för skolor åt kommuner. I och med en webbapplikation byggd på öppen källkod åt Botkyrka har konceptet tagits till en ny nivå i och med att lösningen inte är begränsad till några få klienter. Exempel på funktioner är elevströmningar till skolor och från områden. Föredraget hålls tillsammans med kund.

Föreläsare: Andreas Larsdalen, Sweco

LOLU – Lokalresursplanering Lunds kommun

LOLU är Lunds kommuns nya verktyg för lokalresursplanering för förskola och skola. LOLU är byggd på kartmotorn S-map som är framtagen i ett utvecklingsprojekt i ett samarbete mellan Lund, Malmö, Helsingborg och Kristianstads kommuner. Kartan är byggd i Open Layers.

Föreläsare: Jenny Carlstedt, Sweco och Britta Duve Hansen, Lunds kommun

Gotlands kommun – Integrerat kartstöd i ärendehanteringssystem

Genom att kombinera ärendehanteringssystemet med den geografiska dimensionen får handläggaren tillgång till viktig information och utökat stöd vid ärendehandläggningen. Med hjälp av en inbäddad karta kan till exempel den aktuella fastighetens geografiska läge och dess omgivning visualiseras geografiskt på ett enkelt sätt. Verktyg för geografiska analyser, såsom grannesök eller ruttningsanalyser, kan också integreras med ärendehanteringssystemet för att underlätta och effektivisera handläggarens dagliga arbete.

Föreläsare: Josefine Järde, ESRI S-GROUP och Oscar Pettersson, Gotlands kommun

8D: Kartor på webben

Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal RS

Sessionsledare: Mikael Elmquist, ULI

Kommunal webb-GIS

GeoIntel har tillsammans med ett antal kommuner försökt att möta behovet av ett fungerande webb-GIS som är integrerat med de övriga kommunala verksamhetssystemen. Föredraget försöker beskriva förhållandena kring, dels bakomliggande behovsanalyserna och de tekniska möjligheterna dels att utveckla ett komplext system tillsammans med användare. Den ökade servicegraden och det ökade användandet av spatial information bland medborgare och kommunalt anställda presenteras också.

Föreläsare: Jim Frölander, GeoIntel

Enkla webbkartor skapar värde

Tekniken ska inte stå i vägen för nyttan av geografisk IT för verksamheter och beslutsfattare. Kristianstads kommun har i samarbete med andra kommuner utvecklat en webbkarta i open source som är enkel att använda och anpassa för verksamheternas behov. Vad har detta betytt för verksamheterna och beslutsfattarna i Kristianstad och vad ställer det för krav på kommunens GIS-verksamhet?

Föreläsare: Karl-Magnus Jönsson och Cecilia Pihl, Kristianstads kommun

Vägplaner på webben – Utställelsekarta

Arbetsplanen i ett vägprojekt av Förbifart Stockholms storlek är en omfattande handling. För att allmänheten på ett enkelt sätt ska kunna tillgodogöra sig informationen i arbetsplanen beslutade man på Trafikverket att visa denna information i kortfattade texter och klickbara kartor på webben. Den "webbifierade" arbetsplanen publiceras i samband med utställelse av arbetsplanen.

Föreläsare: Katarina Nylander, Sweco

8E: Naturen, skogen och GIS

Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal B3

Sessionsledare: Matilda Nilsson, SKMF

Ny standard i skogsbruket

För effektiv planering och beslutsfattande i skogsbruket behöver skogsägaren bra information om skogen. För skogsägaren är avdelningsregistret kärnan i verksamheten vilket ställer krav på kommunikation med en rad andra system.

För att förbättra datakommunikation mellan och inom svenska organisationer bildades i februari 2010 en teknisk kommitté inom SIS.

Föreläsare: Andreas Barth, Skogsforsk

GIS/GIT-skanning av vårtbitare i landskapet

Kartläggning med digital teknik har gjorts, på Linnéuniversitetet i Kalmar, av hur två vårtbitarter fördelar sig i det sydsvenska landskapet. Ljudupptagning från bil via ultraljudsdetektor har kombinerats med GPS-mottagning och GIS-teknisk bearbetning. Testregistreringar gjorda vid ca 50 km/tim i Östergötland och Öland redovisas som högupplöst fördelning av arter/mångfald längs flera landsvägar i olika landskapstyper.

Föreläsare: Görgen Göransson, Linnéuniversitet

Modern platforms for forestry, farming and resource management

During the session examples from the Finnish sector in terms of standardization and regulations within forestry and other sectors will be presented. Keywords are standards, SaaS, integration of web, mobile and GIS technologies. The session is a co-presentation by Idevio and Bitcomp OY and targets all the stakeholders within the above mentioned sectors.

Föreläsare: Jonas Lindén, Idevio

8F, Kurs: Nytt- och kostnadsvärderingsanalys

Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal K12

Workshopledare: Johanna Karlsson, Sweco

PENG-kurs

Kursen innehåller information om vad nytt- och kostnadsvärderingsanalys med PENG-modellen är, hur det går till att göra en PENG, vad en PENG ger samt en rolig övning där vi tillsammans gör en mini-miniPENG.

8G, Workshop: Kommun kontra omvärld

Onsdag 30 mars, kl 10.45–12.15, sal K10

Workshopledare: Peter Rothstein, Sweco och Jonas Andreasson, Lunds Kommun

Hur påverkas kommunernas kartanvändning av omvärlden?

Workshop kring kommunernas kartor och deras roll i dagens samhälle. Genomlysning av de olika aktörerna på marknaden, såsom t.ex. Google, Bing, OSM. Workshopen startar med ca 20 minuters föredrag och genomgång av de olika aktörerna, och fortsätter med möjlighet för alla att ge sina synpunkter, vilket dokumenteras.

9A: INSPIRE – goda exempel

Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal B4

Sessionsledare: Ulf Sandgren, Lantmäteriet

Ett paradigmskifte kring geodatahantering

SGUs arbete med införande av EG-direktivet Inspire har nu pågått ett tag.

SGU är kanske den myndighet som kommit längst kring Inspire och har därför erhållit många erfarenheter. Det finns dock kommande utmaningar, vad gäller utbyte av data men också kring ökad användning.

Föreläsare: Lars-Kristian Stölen, SGU

Miljödataportalen

Miljödataportalen är Naturvårdsverkets satsning på att sammanställa och tillgängliggöra all miljövärdrelevant information. Här finns rapporter, GIS-skikt och miljöövervakningsdata tillgängligt för alla användare. Presentationen fokuserar på hur du som användare kan dra nytta av portalen.

Föreläsare: Birgitta Olsson, Naturvårdsverket

Nu realiseras Inspire!

Långt innan Inspire antogs i mars 2007 startade de svenska förberedelserna att införa direktivet. Förutom lagstiftningsfrågor har arbetet också handlat om att ta fram nya modeller för samverkan och utbyte av geodata. En teknisk lösning som svarar upp mot kraven i direktivet på bättre överblick över tillgängliga geodata och enklare åtkomst till dessa data har också behövts. Den 1 januari 2011 trädde lagen och förordningen om geografisk miljöinformation i kraft, vilket bl.a. innebär att myndigheternas informationsansvar tydliggörs. Samtidigt skapas nya former för samverkan inom geodataområdet. Vilka konsekvenser får allt detta? Vad förväntar sig aktörerna av varandra? Och vilka ytterligare steg behöver tas för att vi ska bygga världens bästa infrastruktur för geodata?

Föreläsare: Ulf Sandgren, Lantmäteriet

9B: Studier och planering inom hälsa och sjukvård

Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, K18

Sessionsledare: Fredrik Davidsson, ULI

Nya perspektiv på hälsorisker

Ohälsa hos befolkningen är kostsamt för samhället. Det är därför önskvärt att få en större förståelse för rumsliga och tidsmässiga aspekter av smittspridning och ohälsa. Hälsa och ohälsa kan bland annat påverkas av vilka miljöer vi rör oss i, under vilka tider, hur länge och hur ofta. Den modell som presenteras här tillämpas för att kartlägga spridningsmönster av sjukdomar och ohälsa för att på så sätt öka vår förståelse för mönster och möjligheter till preventivt sjuk- och hälsovårdsarbete.

Föreläsare: Ulf Silbersky, WSP

Hur påverkar närmiljön hälsan?

I en studie som genomförts vid Karolinska Institutet och Lunds universitet har basområden i Stockholms stad jämförts med avseende på hur närmiljö påverkar individens möjligheter till spontan fysisk aktivitet. Ett "Walkability Index" har beräknats för varje basområde. Beräknade index har sedan jämförts med mätta och upplevda värden för cirka 800 kontrollpersoner.

Föreläsare: Lars Skog, ESRI S-GROUP

GIS inom landstingets verksamhet

I Kalmar läns landsting pågår ett projekt med syfte att ta fram förslag på de områden där GIS kan vara ett bra verktyg i arbetet med kartläggning, planering och presentation av Landstingets verksamheter, samt uppsamling av underlagsdata för beslutsprocessen. Målet är att landstinget i Kalmar län ska komma igång med en systematisk användning av GIS i såväl planeringsarbetet som presentationer där en visualisering av resultat eftersträvas.

Föreläsare: Malgorzata Postula-Górecka, Landstinget Kalmar län

9C: Nya Nationella höjdmodellen Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal RS Sessionsledare: Mattias Persson, ULI

NNH – Var står vi nu?

Inom Lantmäteriet byggs en ny höjdmodell över Sverige med hjälp av flygburen Laserskanning. Hur långt har arbetet med den nya Nationella Höjdmodellen kommit? Vilka kvalitetsskillnader finns mellan olika områden, vilka erfarenheter finns från skarp användning och hur ser planerna ut för kommande kvalitetshöjning av markmodellen?

Föreläsare: Gunnar Lysell, Lantmäteriet

Nya Nationella Höjdmodellen ur ett kvalitetsperspektiv

Den flygburna laserskanningen ger generellt en mycket hög geometrisk noggrannhet och dessutom en relativt hög detaljeringsgrad även i skogsmark. Men många faktorer kan lokalt försämra modellens kvalitet, där idag tät låg vegetation är den mest kritiska. Föredraget beskriver Lantmäteriets arbete med att säkra och deklarerar höjdmodellens kvalitet.

Föreläsare: Andreas Rönnberg, Lantmäteriet

Vidareförädling av NNH-data

Lågupplösta laserdata börjar bli tillgängliga över stora delar av Sverige genom Nya Nationella Höjdmodellen. Här beskrivs vad NNH-data kan användas till och hur de kan vidareförädlas. Fineditering och brytlinjer höjer kvaliteten i höjdmodellen, vilken då kan användas för generering av höjdkurvor. Även möjligheter att tolka punkter ovan mark diskuteras utifrån erfarenheter från liknande projekt.

Föreläsare: Helen Rost, Blom

9D: Webbkartografi Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal B1-B2 Sessionsledare: Margareta Elg, KS

Vad är god Skärmkartografi?

Kartografi fokuserar ofta på tryckta produkter, men vad kan man tänka på vad gäller kartografi på skärmen? Hur kan man gå tillväga för att tydligare förmedla information på en så pass liten yta? Vi kommer att diskutera möjligheter, begränsningar, färgval, symboler, framhävning av verksamhetsinformationen i förhållande till bakgrundskartor m.m.

Föreläsare: Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP

Webbkartografi baserat på WMS- och WFS-tjänster

Olika metoder för att förbättra läsbarheten vid sampresentation av geodata-tjänster beskrivs. Grunden för metoderna är att visualisera polygoner med kantlinje och ikoner (ytmonstringssymboler), istället för kantlinje och fyllning (skraffering, färg etc.). GeoServer med SLD 1.0.0 och MapServer med sin egen kartmanérsyntax jämförs. Symbolerna lagras som SVG-vektorer dvs. XML. Kan kartmanéret också styras genom att påverka symbolparametrar i XML-koden?

Föreläsare: Perola Olsson, Lunds universitet

Anpassning av antalet skalintervall för att förbättra läsbarheten av geodatatjänster

GISassistenten har testat upp till sju olika skalintervall för punktsymboler, linje och ytmänér. Erfarenheter och utestående problem vid ytmönstring och textsättning av framförallt polygoner i GeoServer presenteras. Försök att matcha en företeelse "normala" area (t.ex. totalt antal kartlagda sumpskogar uppgår till 260 000 st med en medelareal av 3,5 ha) med ett lämpligt kartmanér i olika skalintervall diskuteras.

Föreläsare: Anders Söderman, GISassistenten

9E: Historiska kartor Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal B3 Sessionsledare: Ulf Jansson, KS

Historiska kartor ger kunskap om urbant jordbruk

Historiska stadskartor har ofta använts för att analysera olika aspekter i städernas bebyggda delar, trots att kartorna ofta omfattar även jordbruksområden som tillhörde städerna. I denna presentation visas hur dessa kartor använts i ett nyligen avslutat avhandlingsprojekt för att analysera omfattningen av det historiska stadsjordbruket före 1900.

Föreläsare: Annika Björklund, Stockholms universitet

Johan Gustaf Renats kalmuckiska kartor 1734

När karolinen Johan Gustaf Renat återkom 1734 till Sverige efter flera års fångenskap i Mongoliet hade han med sig två stora kartor över Centralasien av kalmuckisk (mongolisk) tillverkning efter kinesiska förebilder. Kartorna, som nu förvaras i Uppsala universitetsbibliotek, väckte August Strindbergs uppmärksamhet och har blivit föremål för en hel del forskning. Men mycket återstår att göra.

Föreläsare: Göran Bäärnhielm

Att läsa gamla kartor med dåtida ögon

Nya iakttagelser har gjorts för tolkning av kartbilden i de äldsta kartorna. Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut ger glimtar ur 1500- och 1600-talens kartografiska kunskap, som var större än vi vanligen föreställer oss. Vi kan bl.a. se på Mercators Rysslandskarta var vikingarna drog sina båtar mellan de ryska flodsystemen.

Föreläsare: Börje Sandén, Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut

9F: GIS – ett verktyg i planeringen Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal K11 Sessionsledare: Mats Elfström, SKMF

En geografisk infrastruktur för Stockholms stad

Stockholms stad har som mål att göra sin geografiska information tillgänglig så långt det är möjligt för invånare och Internetanvändare. En klient- och tjänsteplattform som kan kombinera stadens egna verksamhetsdata med gemensam geografisk grundinformation från framför allt Stadsbyggnadskontoret har tagits fram. Digpro har medverkat i arbetet på flera nivåer genom att tillhandahålla en ny geografisk infrastruktur för stadens geografiska data. Plattformen bygger på Digpros grundplattform DP/Spatial och innehåller stöd för modellerad lagring i en spatial databas, ajourföring och avancerad använd-

ning av data med en anpassad javaklient, åtkomst av data genom tjänster och en lätt javascriptklient för integration i andra system och för presentation på Internet och på den plattform som används av Stockholms stadsbyggnadskontor, Baggis. I presentationen diskuteras de problem och möjligheter som en sammanhållen infrastruktur för data medför. Exempel ges från implementationer för Svenska Bostäder, Planprocessen hos SBK och Stadsarkivet.

Föreläsare: Peter Axelsson, Digpro

GIS-verktygen till verksamheten

Falkenberg kommun berättar om hur man sprider anpassningen av GIS-verktygen till kommunens olika handläggare. Informationsflödet anpassas till olika verksamhetsprocesser från anpassad GPS-inventering till analyser och tematiseringar innan publicering. Låt den som har expertkunskanndet utföra både inmätning och GIS-analysen! Anpassa verktygen!

Föreläsare: Christopher Enckell, Falkenbergs kommun och Jan Bäckstedt, Cartesia

2011 – Ett GIS-äventyr

Genom att kartan har blivit en naturlig del i flertalet av kommunens verksamhetssystem öppnas alla portar till såväl externa som interna informationskällor. Hur många gånger har du i rollen som beslutsfattare inte frågat efter specifik information, t.ex. en lista över aktuella ärenden inom Bygg & Miljö, och inte fått tag på den när den behövdes som mest? På detta seminarium visar vi hur du som användare kan navigera mellan olika informationskällor, t.ex. ett bygglovssystem eller ett system för handläggning av miljöärenden. Det kan handla om att hitta information i ett arkiv, namnet på en intressent eller en upplysning om kreditvärdighet. Biljetten till detta GIS-äventyr har du som investerat i verksamhetssystem med stöd för geografisk information!

Föreläsare: Christophe Poncin, Tekis

9G, Workshop: GIS i iPad & iPhone Onsdag 30 mars, kl 13.45–15.15, sal K10 Workshopledare: Martin Burrows, Geosol

Denna workshop är en praktiskt inriktad workshop där deltagare utomhus testar GIS i mobil och handdator. Antalet deltagare är begränsat (Max 15 personer) – "först till kvarn"!

10A, Workshop: Samhällsbehov, marknad och forskning inom geodataområdet

Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal K12

Workshopledare: Hanna Ridefeldt, Lantmäteriet

Gemensam riktning framåt inom geodataområdet: Samhällsbehov, marknad och forskning

Hur kan forskning, marknadsaktörer och myndigheter dra nytta av varandra för att tillgodose nuvarande och kommande samhällsbehov inom GIS och geodata? Inom vilka områden bör FoU-insatser prioriteras och hur samverkar olika intressenter kring detta på bästa sätt? Utifrån dessa frågor presenteras olika perspektiv på området. I efterföljande diskussion lyfts gemensamma be-

röringspunkter fram. Patrik Ottoson (ESRI S-GROUP) belyser hur marknadsutveckling inom GIS och geodata kan förstås utifrån ett teoretiskt sammanhang och hur detta kan användas för att ta rätt initiativ i utvecklingen av denna marknad. Lars Harrie (Lunds universitet) och Anders Östman (Högskolan i Gävle) tar upp frågorna utifrån ett forskningsperspektiv.

10B: Kartering av klimatpåverkan **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal K11** **Sessionsledare: Mikael Elmquist, ULI**

Erfarenheter från detaljerade översvåmningskarteringar i GIS av Ljungan och Indalsälven

Projektet har tagit fram en terrängmodell utifrån laserskannade data – kompletterade med djupdata, modellering av 130 olika kombinationer av flöden och dammbrott samt generering av vattenutbredningsskikt. Resultaten redovisas på ett innovativt sätt i ett GIS-tittskåp, på detaljkartor som visar flodvägens utbredning och i en sammanställning av tabeller över flodvägens egenskaper.

Föreläsare: Duncan McConnachie, WSP

Kartering och djupbestämning av grunda bottnar

Möjligheten att med hjälp av högupplösta satellitdata kartera vegetationstäckning, vegetationstyp och djup i grunda bottenområden har studerats och presenteras här.

Föreläsare: Petra Phillipson, Vattenfall Power

10C: 3D-modeller vid stadsplanering (del 3) **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal RS** **Sessionsledare: Hans Borg, ULI**

3D-stadsmodeller och samhällsplanering med NNH-data

FORAN arbetar med att ur laserdata ta fram geodataunderlag i form av t.ex. 3D-byggnader och urban vegetation för användning i GIS, för visuell kommunikation samt för 3D-stadsmodeller. Agency9 har med CityPlanner tagit fram ett unikt koncept för interaktiv visualisering och presentation av 3D-stadsmodeller samt stadsbyggnads- och infrastrukturprojekt. Laserdata från den Nya Nationella Höjdmodellen är relativt glesa, 0,5–1 laserpulser per kvadratmeter, vilket är tillräckligt för att kunna ta fram information om stadsmiljön såsom övergripande byggnadsgeometrier och vegetation. Detta underlag används för att skapa en realistisk 3D-stadsmodell, vilken sedan integreras i verktyg för interaktiv visuell presentation, planering och kommunikation. Erfarenheter från 3D-stadsmodellering och visuell presentation för stadsplanering med användning av laserdata från projektet Ny Nationell Höjdmodell presenteras.

Föreläsare: Simon Ahlberg, Foran

Digital stadsplanering på nya sätt

Digitala 3D-modeller får nytt liv. Eskilstuna kommun arbetar med utveckling av visualiseringsteknik genom användning av 3D, VR och AR.

Föreläsare: Patrik Johansson, Eskilstuna kommun

10D: Användaranalys av geodata och GIS **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal B1-B2** **Sessionsledare: Lisa Samuelsson, ULI**

Analys av GIS-användning inom offentlig sektor i Norden

Användningen av geografisk information inom offentlig sektor har blivit en viktig del inom e-förvaltningen. Särskilt de nordiska länderna har en lång tradition av att använda informationsteknologi inom offentlig sektor. För att analysera detta närmare genomfördes i GI Norden-regi undersökningar i Danmark och Finland under perioden 2009–2010, med svenska ULIs undersökning från 2007/2008 som mall. Undersökningen var mycket detaljerad med mer än 60 frågor. Syftet med analysen var att jämföra olika GIS- och e-förvaltningsstrategier i de nordiska länderna och använda data från undersökningarna till att kartlägga uppbyggnaden av en infrastruktur för geografisk information i de nordiska länderna – särskilt i Sverige, Danmark och Finland. Föredraget presenterar detta arbete och drar slutsatser.

Föreläsare: Henning Sten Hansen, Aalborg Universitet/GI Norden

Diskussion kring SDI i de nordiska länderna

Diskussionsledare: Henning Sten Hansen, Aalborg Universitet/GI Norden

10E: Vad berättar gamla kartor? **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal B3** **Sessionsledare: Sven-Olof Axelsson, SKMF**

Järnålderns klimatkris och chockdoktrin

År 536 e. Kr. inträffar ett vulkanutbrott i Stilla havet som får långtgående konsekvenser för stora delar av det norra halvklotet. Eftersom solstrålningen blockeras resulterar det i det "kalla decenniet" med svår missväxt och svält på många håll. De omfattande samhälleliga och kulturella konsekvenserna av detta kan sättas i samband med övergången mellan äldre och yngre järnålder, ca 550 e. Kr.

Föreläsare: Daniel Löwenborg, Uppsala universitet

Kartor över Halland 1482–1718

Länsmuseet Varberg ger i december 2010 ut en bok med 46 kartor över Halland 1482–1718 med Pablo Wiking-Faria som redaktör. Föredraget analyserar kartorna ur olika aspekter.

Föreläsare: Pablo Wiking-Faria, Länsmuseet Varberg

10F: Trafikinformation **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal K10** **Sessionsledare: Lena Arvidsson, SKMF**

Tjänstebaserat trafikdatasystem införs för Sundsvalls kommun

Sundsvalls kommunkoncern inför under 2011 ett trafikdatasystem som bygger på tjänstebaserad arkitektur. Systemet omfattar funktioner för vägdrift, fordonspositionering, LTF (lokala trafikföreskrifter), grävtillstånd, vägnät samt utbyte av data med Trafikverket. Systemet bygger på befintliga system på marknaden, men mycket nyutveckling kommer att ske. Funktionerna är utarbetade i nära samarbete med slutanvändarna. En leverantör tar helhetsansvaret och samordnar alla underleverantörer.

Föreläsare: Malin Palm, Sundsvalls kommun

Kartan är sajten! – nya Västtrafik.se

Användarundersökningar satte kartan i fokus. Reklambyrån Forsman & Bodenfors tog fram ett sajtförslag där all information hela tiden visas i sin geografiska kontext. Nya Västtrafik.se kommer sannolikt att bli den största regionala kartsajten i landet.

Föreläsare: Erik Olsson, Kartena

10G: Orientering, nya möjligheter **Onsdag 30 mars, kl 16.00–17.00, sal B4** **Sessionsledare: Per-Åke Jureskog, SKMF**

Nytt grundmaterial för OL-kartor

Digitala flygbilder och GPS har förändrat men inte revolutionerat det manuella hantverk som förutsatts vid framställning av orienteringskartor. Ur laserdata går det förutom höjdkurvor även att tolka beståndsgränser, vågar, stigar, byggnader och branter. Det förutsätts dock en anpassning till ny teknik. Det är svårt att sja om hur mycket introduktionen av laserdata kommer att påverka metoderna för produktion av orienteringskartor och kostnaden för dessa.

Föreläsare: Dan Klang, GeoXD

GPS-tracking av OL-löpare

Föreläsare: Henrik Skoglund

11A: 3D-modeller i stadsplanering (del 4) **Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal B4** **Sessionsledare: Hans Borg, ULI**

Webbaserad medborgarkommunikation med 3D

Användandet av webbaserade 3D-kartor för kommunikation till medborgare blir alltmer intressant. Med ökad tillgänglighet till 3D-byggnader och den nya nationella höjdmodellen kommer många 2D-webbkartor att ersättas med 3D-lösningar. I stadsbyggnadsprojekt kan 3D-modeller göras tillgängliga för medborgare för ökad dialog och minskade kostnader i planprocessen. En långsiktig strategi kräver en öppen struktur och gränssnitt.

Föreläsare: Khashaya Farmanbar, Agency9

ViSuCity – ett planredskap för 3D-visualisering av hållbar stadsutveckling

Ett verktyg har länge saknats för interaktiv 3D-visualisering som kan användas för att studera hållbarhetsaspekter, arkitektur, planfrågor såväl för GIS-avdelningen, planhandläggare samt projektets projektörer som för medborgarna via Internet. Syftet med forskningsprojektet ViSuCity (KTH, BLOM, Digpro, Sightline, Sweco m.fl.) har varit att skapa en bred och gemensam plattform för just dessa frågor och dessa användare. Vi presenterar resultatet från projektet (bland annat genom Neo4Urbanplanning, före detta Kommun3D) tillämpat på Norra Djurgårdsstaden i Stockholm; däribland Multikriterieanalys (MCE), visualisering av grävatten/svartvattenhantering, 3D-byggnader automatiskt enbart från LIDAR-data, semiautomatiskt texturerade fasader på byggnader samt interaktiv 3D-visualisering på Internet.

Föreläsare: Pontus Jakobsson, Sightline Vision

11B: Miljöanalys**Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal K10****Sessionsledare: Jennie Tjernell, ULI****Ny åtkomst till miljödata vid SLU**

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, bedriver utbildning, forskning och miljöanalys. I den fortlöpande miljöanalysen samlas och analyseras miljödata och genererar beslutsunderlag för myndigheter, företag och allmänhet. SLU är även datavård åt Naturvårdsverket för miljöövervakning som utförs av Länsstyrelser m.fl. En ny portal och tjänster för data om jordbruksmark, sjöar och vattendrag håller på att utvecklas med målet att nå en mer allsidig åtkomst.

*Föreläsare: Göran Adelsköld, SLU***Rådgivning till lantbrukare med hjälp av Google Earth**

Greppa Näringen erbjuder rådgivning som både lantbrukare och miljön tjänar på. Nu har en ny modul om precisionsodling tagits fram. Man kan här utnyttja vegetationsindexkartor framtagna med hjälp av satellitbilder och markkartor över den egna gården via Google Earth, som underlag för att bedöma nytta och behov.

*Föreläsare: Mats Söderström, SLU***11C: GIS i flera dimensioner****Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal K11****Sessionsledare: Jimmy Rova, SKMF****Abisko GIS, ett webbaserat system för forskningsdata byggt i OpenSource**

I projektet Abisko GIS vid institutionen för energi och teknik, SLU, pågår utvecklingen av ett webbaserat GIS-system på uppdrag av Abisko naturvetenskapliga station. Systemet ska presentera den forskning som sker och har skett vid den anrika stationen. Man ska kunna se vem som har gjort vad, när, var, hur och varför, samt med vilket resultat i form av publicerade artiklar. OpenSource-mjukvara som MapServer, PostgreSQL, PostGIS och OpenLayers används för att bygga detta.

*Föreläsare: Sofia Bryntse, SLU***GIS i fyra dimensioner**

Förutom i längd, bredd och höjd kan man visualisera data över tid. Tid har olika former och tidsmönster – dynamiskt (förflyttning av t.ex. fordon), diskret (något som bara händer, t.ex. olyckor), stationärt (t.ex. väderstationer, samma plats men vädret ändras) eller ändrad utbredning (t.ex. spridning av föreningar).

*Föreläsare: Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP***11D: Analys med hjälp av laserdata****Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal B3****Sessionsledare: Helen Rost, KS****Bearbeta och publicera bilder och raster effektivt**

Bild- och rasterhantering är en av kärnkomponenterna i ett GIS. De flesta användare konsumerar bilder på ett eller annat sätt. För en del är det bara en bakgrundsinformation, för andra är det en källa till att skapa ny information och ett stöd vid analys. För detta behövs verktyg för presentation och analys,

som med hög prestanda hanterar stora samlingar av bilder. Vi diskuterar möjligheter och fallgropar.

*Föreläsare: Niklas Norrthon, ESRI S-GROUP***Arkeologisk undersökning av Ås kloster med laserskanning**

En högupplöst laserskanning har gjorts inför en kommande utgrävning av Ås kloster 12 km norr om Varberg. Området består av en kulle strax söder om Viskan där man med georadar funnit ruiner av klostret. Laserskanning används främst för att hitta intressanta strukturer, t ex spår av diken, i terrängen och därmed få en översiktlig bild av området. Föredraget beskriver det arkeologiska projektet där klosterintresserade entusiaster och kvalificerade forskare har kunnat driva fram en större undersökning, där laserskanning används som ett kompletterande verktyg.

*Föreläsare: Hans Strandberg, Blom***11E: Bättre tillgång till geodata (del 1)****Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal RS****Sessionsledare: Ralph Monö, ULI****Ingenting är gratis!**

Den finns en allmän uppfattning om att Opensource och gratis är samma sak. Men så är det inte. Alla lösningar baserade på Opensource har någon form av licensform som tydligt anger hur programvaran får användas. Det kan handla om allt från rätten att sprida den vidare till faktiska åtagande i form av att tillhandahålla ny kod eller krav på att öppna sina redan befintliga system. Regelverket för hur Opensource får användas är en riktig snårskog. Stora och kända företag som D-Link och Cisco har fått sig en dyrköpt erfarenhet efter att ha gett sig in Opensource-världen utan kunskap om vilka regler som gäller. Presentationen ger information om regelverket runt de vanligaste licensformerna av Opensource, något som alla som arbetar med geografisk IT bör känna till.

*Föreläsare: Jan Johansson, Tekis***Fria kartdata – redan idag**

Sedan 2004 har OpenStreetMap samlat kartdata över hela världen och erbjudit dem fritt för vem som helst att använda. Nu börjar täckningen bli användbar och här presenteras vad OpenStreetMap är, vad vi kan erbjuda idag och hur framtiden kan tänkas se ut.

*Föreläsare: Peter Kindström, OpenStreetMap***Vem ska betala?**

Visionen, och delvis kravet, om att kunna erbjuda Geodata till alla har fört med sig behovet av en rad olika nationella databaser som t.ex. NVDB, RDT, Fastighetsregistret samt NDRK. Många av dessa databaser ajourhålls av externa aktörer där Sveriges kommuner spelar en stor och viktigt roll. I många fall har tjänster byggts upp som medger att ajourhållningen av våra nationella databaser kan ske inom ramen för den verksamhet som kommunen bedriver i sin vardag. Det finns även avtal som ger den ajourhållande parten en viss ersättning från staten. De systemlösningar som krävs för att kunna erbjuda ett mer eller minde

automatiserat flöde för utbyte av data mellan stat och kommun har med åren blivit mer och mer komplexa och finansieras till fullo av den ajourhållande parten. De statliga verkens agerande indikerar inte i dagsläget att man har förståelse för komplexiteten i alla de system som dagligen används för att förverkliga visionen, och direktivet, om att kunna tillhandahålla Geodata till alla. Direktiv om förändringar i de nationella databaserna och/eller nya lagkrav som kräver stora insatser i aktuell systemlösning samt förändringar i kommunens dagliga rutiner är något som hör vardagen till. Många gånger kommer direktiven med oerhört kort varsel vilket gör att vare sig berörd verksamhet eller aktuell systemleverantör hinner anpassa sig till de nya kraven i tid. Förutom att det i vissa fall uppstår hinder för att upprätta hålla lag och ordning medför alla förändringar även stora kostnader och det krävs hela tiden nya investeringar i form av både tid och pengar som ingen har tagit höjd för. På detta seminarium kommer vi att beskriva den vardag som vi som systemleverantör tillsammans med våra kunder lever i då vi gemensamt försöker leva upp till visionen om Geodata för alla.

*Föreläsare: Carin Andersson, Tekis***11F: Geografisk IT i verksamhetsutveckling****Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal K19****Sessionsledare: Helena Ringmar, KS****GIT som verksamhetskritiska system**

GIS/GIT, som i första hand varit dokumentationssystem, har under de senaste åren blivit verksamhetskritiska system med krav på hög tillgänglighet och driftsäkerhet. GIS-/GIT-marknaden är av tradition teknikororienterad. För att kunna möta de nya krav som ställs krävs inte bara nya tekniska lösningar men också att GIT lyfts från en isolerad del till en integrerad del i verksamheten, både för lagring och som sökfönster för annan verksamhetsinformation. I presentationen diskuteras krav från olika användarperspektiv. Exempel ges från energi, telekommunikation samt kommunal ärendehantering.

*Föreläsare: Peter Axelsson, Digpro***G4S effektiviserar med strömmande kartor**

Världens största säkerhetsbolag, G4S, använder kartor i flera delar av verksamheten. Alla resurser och larm övervakas. Fältpersonalen kan enkelt navigera till nästa larm eller kund. Allt detta görs med strömmande kartor från en centraliserad vektorserver. Kartorna upplevs som de är lokalt installerade samtidigt som kraven på bandbredd är låga och hanteringen av kartuppdateringar förenklas.

*Föreläsare: Jonas Karlsson, Idevio***11G: IT-strategier****Torsdag 31 mars, kl 9.00–9.45, sal K12****Sessionsledare: Ulf Silbersky, WSP****Falkenberg och vägen till årets IT-kommun 2009**

Falkenberg utsågs till Sveriges IT-kommun 2009. När många IT-avdelningar sätter regler och styr användarna hårt anser Falkenberg att idéer ska födas av verksamheten och att IT-avdelningen enbart ska vara ett stöd. Kommunen har ingen egen IT-utvecklingsavdelning utan köper istället standardlösningar från outsourcing-partners för att få största nytta till lägsta kostnad. Detta

inkluderar även lagring av kommunens baskartebas och webbkartor för intra- och Internet. Benchmarking-resultat visar att kommunens kostnader är låga i förhållande till andra kommuner, med bibehållen kvalitet.

Föreläsare: Torbjörn Larsson, Falkenbergs kommun

Strategier för dataförädling

Många verksamheter saknar idag effektiva strategier för dataförädling. Handlingsplaner, kort- och långsiktiga mål speglar inte alltid den berörda verksamhetens syften och behov. WSP har utvecklat konkreta metoder och riktlinjer som underlättar det strategiska arbetet med dataförädling inom offentlig och privat verksamhet.

Föreläsare: Caroline Nowak, WSP

12A: Användning av 3D-modeller (del 1) Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal B4 Sessionsledare: Anita Johansson, SKMF

Europas största bas av 3D-modeller, perspektivbilder och flygbilder

Vad kan 3D-modeller, perspektivbilder och flygbilder användas till? Hur kan dessa produkter förenkla och effektivisera användarens dagliga arbete? Vilka är vinsterna med webbdistribution? Hur får man tillgång till dessa modeller och bilder och hur kan de integreras i olika programvaror? Här redovisas också konkreta kundexempel för att se hur andra använder sig av dessa produkter och tjänster.

Föreläsare: Cecilia Lindén, Blom

Luft och jord i tre dimensioner

Vid redovisning av data om geologi, markundersökningar och undersökningar i luft är det viktigt att redovisa så att projektet förstår den ofta komplexa datamängden. Presentationen ger exempel på 3D-redovisningar skapade med hjälp av datamodeller, avancerad datahantering och FME.

Föreläsare: Peter Rothstein, Sweco

12B: Samhällsbyggande Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal B3 Sessionsledare: Kerstin Nordin, ULI

Ägarlägenheter – teknik och juridik

Upplåtelseformen med ägarlägenheter, dvs. "radhus på höjden", är ny men efterfrågad och utvecklas alltmer. En lagändring aviseras så att det också kan bli möjligt att ombilda befintliga hyres- eller bostadsrätter till ägarlägenheter. Från några lyckade "pilotprojekt" med ägarlägenheter redovisas de tekniska delarna, t.ex. avgränsningar mellan ägarlägenheter och gemensamhetsanläggningar, redovisning på förrättningskarta och registerkarta, digital och smidig ärendehantering, fastighetsägarnas behov och önskemål av geografisk information m.m.

Föreläsare: Göran Eriksson, Lantmäterikonstult

Analys av markanvändning och bebyggelsestruktur i samspel mellan region och kommun

Arbetet med den regionala utvecklingsplaneringen (RUFS 2010) går vidare med handlingsprogram för åtta regionala stadskärnor i länet, bland annat Flemingsberg och Barkarby-Jakobsberg. GIS och geografisk IT används för både nulägesbeskrivningar, utvecklingstendenser och framtidsanalyser, i samverkan med berörda kommuner.

Föreläsare: Helena Näsström och Hans Brattström, Stockholms läns landsting, Tillväxt och regionplanering

12C: Geodesi, metodik Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal RS Sessionsledare: Lars Jakobsson, KS

Kompendium i geodetisk och fotogrammetrisk mättnings- och beräkningsteknik

Ett kompendium har tagits fram inom grundläggande geodesi och fotogrammetri av Lantmäteriet, KTH och Lunds universitet. Kompendiet ska användas i grundkurser på universitet/högskolor samt ingå i nya HMK (Handbok i mät- och kartfrågor). Kompendiet kommer att vara fritt tillgängligt för alla.

Föreläsare: Lars Harrie, Lunds universitet, Clas-Göran Persson, Lantmäteriet och Milan Horemuz, KTH

Vilka erfarenheter har vi idag av de olika kontrollmetoder som finns för GNSS? Hur kravställer vi mätmetodik för en ny teknik?

Den snabba tekniska utvecklingen ställer branschen inför ett antal frågor om den dagliga mätverksamheten. Vilka realistiska förväntningar kan vi ha? Hur hanterar jag begrepp som god mätsed och mätosäkerhet? Det kan vara svårt att få en bra överblick över de olika tekniker som finns och de konsekvenser de medför, och i presentationen förs ett resonemang kring dessa aktuella frågeställningar.

Föreläsare: Patric Jansson och Liselotte L Nilsson, Sweco Infrastructure

12D: Data från ax till limpa Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal K12 Sessionsledare: Sven-Olof Axelsson, SKMF

Programmera dina GIS-analyser

Vi visar ett exempel på en GIS-analys från ax till limpa, där vissa delar görs med standardverktyg, och andra delar där verktyg saknas används Python som scriptspråk. Python kan åstadkomma så mycket mer och är komplement till vanliga verktyg.

Föreläsare: Niklas Norrthon, ESRI S-GROUP

Data från fält till distribution

En genomgång av "kedjan" av data från inmätning i fält till distribution av valfria (kart)verktyg inom en organisation. Valfri spatial databas fungerar som navet och till den kopplar man valfria verktyg för att bearbeta datamängderna på ett för organisationen effektivt sätt. En reflektion om hur man kan använda "standardverktyg" för hanteringen går igenom.

Föreläsare: Kent Romppala, Bjerking

12E: Bättre tillgång till geodata (del 2) Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal K11 Sessionsledare: Ralph Monö, ULI

Tillgänglighet till data 2014 – vision 1

Fokuserar på den geodata som det kommer att vara högst efterfrågad på bland allmänheten, t ex några av de dataset som är inkluderade i Lantmäteriets GSD-serie.

Föreläsare: Tom Blackmore, Arctictiger

Tillgänglighet till data 2014 – vision 2

Lantmäteriets förutsättningar för finansiering av sin geodata och visioner för bland annat detta.

Föreläsare: Anders Olsson, Lantmäteriet

Efter de två visionsbidragen följer en gemensam diskussion mellan föreläsare och deltagare.

12F: Kartor nu och då Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal K10 Sessionsledare: Mats Halling, KS

Sveriges geografi i webbatlasform

Ett mångårigt projekt når nu sin kulmen. Den nationella bokserien sammanfattas på nytt under titeln Sveriges geografi, fast denna gång inte i bokform utan som uppdaterad webbtjänst, med interaktiva GIS-kartor i likhet med föregångarna Västra Götaland och Stockholm-Mälardalenregionen. Förhandsvisning av den digitala boken, inklusive karttjänster, ges.

Föreläsare: Mathias Cramér, Nordstedts

Vår största digitala historiska karts katt nu komplett!

Efter ett decennium är Lantmäteriets historiska karts katter nu kompletta i digital form och fritt tillgängliga för alla. Även de yngre geometriska jordeböckerna har digitaliserats. I Lantmäteriets unika arkiv med kartor från början av 1600-talet kan man följa det svenska samhällets utveckling genom fyra sekler; hur bebyggelse, ekonomi, kommunikation och landskap har förändrats. Lantmäteriarbiven har sin tonvikt på den lokala historien och är en viktig källa för såväl hembygds- och släktforskning som för många professionella tillämpningar. Föredraget sammanfattar det arbete som gjorts, nuvarande innehåll, teknik, tillgänglighet m.m. samt utvecklingsmöjligheter. Lantmäteriets digitala arkiv omfattar samtliga statliga lantmäterimyndigheters förrättningsarkiv, stora delar av Kungliga Lantmäteristyrelsens arkiv samt delar av Rikets allmänna kartverks arkiv.

Föreläsare: Bengt-Olov Käck, Lantmäteriet

12G, Workshop: Kommunikation Torsdag 31 mars, kl 10.15–11.00, sal K19 Workshopledare: Johanna Karlsson, Sweco

Möteshelve eller rak kommunikation?

I workshopform genomför vi en kommunikationsövning med syfte att ge deltagarna nya infallsvinklar kring hur man kan få till effektivare möten på den egna arbetsplatsen. Om du är intresserad av dessa frågor ska du delta i denna workshop och bidra med din erfarenhet!

13A: Användning av 3D-modeller (del 2) Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal B4 Sessionsledare: Anita Johansson, SKMF Stadsmodellering i 3D

Att utnyttja laserdata effektivare i GIS är en utmaning, men fullt möjligt. Det blir allt vanligare att kommuner skaffar 3D-data för exempelvis stadsmodellering. Nyckel till framgång är att strukturera data på ett effektivt och återanvändbart sätt.

Föreläsare: Yngve Magnusson, ESRI S-GROUP

Från geografisk data till 3D-landscapsmodell på 30 minuter

LandSIM 3D är ett unikt verktyg för att skapa och visualisera stora, högdetaljerade landskaps- och stadsmodeller. Modellerna är ämnade att vara ett beslutsstöd när utvärdering av landskapsliga värden, behov, omgivning, påverkan för innevånare m.m. görs i anslutning till projekt. 3D-modellerna följer våra användare för realtidsvisualiseringar under hela fasen av projektet, inklusive miljökonsekvensundersökning, interna och externa presentationer.

Föreläsare: Enrico Raue, Bionatics

13B: Enklare GIS-analyser Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal B3 Sessionsledare: Hans-Peter Aineskog, KS

Enklare VA-GIS med VA-banken

Det är dags att börja dra nytta av alla VA-data vi samlat in i kommunerna. VA-banken gör avancerade GIS-analyser enkla.

Föreläsare: Anne Wolgast, VA-utveckling

GIS & CAD hos Svenska Bostäder

GIS och CAD är inte längre separata världar och hos Svenska Bostäder har de förenats. Utifrån verksamhetens behov av data och rapporter i GIS har CAD-styrning utvecklats. Inkommande CAD-material läses sedan in i GIS och cirkeln är därmed sluten.

Föreläsare: Tomas Green, Svenska Bostäder och Johan Tornberg, Sweco

13C: Distribution av data Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal K10 Sessionsledare: Lars Malmestål, ULI

Central datalagring med distribution och editering via internet med hjälp av Open Source

Presentation och demonstration av hur geografisk information med en centraliserad lagring kan distribueras och redigeras över Internet.

Föreläsare: Monica Henriksson, Bjerking

Infrastruktur för tredimensionella stadsmiljöer

Det har gått elva år sedan millennieskiftet men hur långt har vi kommit med lagring och utbyte av tredimensionella stadsmiljöer och byggnadsmodeller? Vilka standarder finns tillgängliga och hur samverkar de med varandra? Hur kan semantik och topologi-möjligheterna tillgängliga i exempelvis CityGML utnyttjas och vad döljer framtiden.

Föreläsare: Lukas Johansson, Decerno

13D: Koll på djur och människor med GPS Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal RS Sessionsledare: Andreas Engfeldt, SKMF

Vilda djur med mobiltelefon och GPS

En översikt av hur forskare på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) använder GIT, GPS och mobiltelefoninätverk för sin forskning om den svenska faunan. Presentationen ger en överblick över hur data samlas in och exempel på forskningsresultat och publika tjänster som data resulterat i.

Föreläsare: Anders Kagervall, SLU

Användning av Google Earth för visualisering av Midnattsloppet

Midnattsloppet bedrivs i Stockholm, Göteborg samt även i Danmark och Finland. Med hjälp av Google Earth skapades en visualisering där deltagarna på Midnattsloppets hemsida kunde se sträckning och starta en tur i 3D – En 3D-vy med enkla medel och öppen källkod.

Föreläsare: Anders Persson, Geospatial Solutions

13E: Bättre tillgång till geodata – diskussion Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal K12 Sessionsledare: Ralph Monö, ULI

Var står vi 2014 – möjligheter och begränsningar?

Diskussion kring föreläsningarna i 11E och 12E.

Introduktion och diskussionsledare: Ralph Monö och Mathias Rantanen, ULI

Diskussion

Föreläsare: ULI

13F: Nationella höjddatabasen vid översvämningskartering Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal K11 Sessionsledare: Mathias Rantanen, ULI

NNH, Ny Nationell Höjdmodell i Kristianstad – Tester av NNHs duglighet som underlag för översvämningskartering

Under 2010 startades ett samverkansprojekt mellan Lantmäteriet, Kristianstads kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Danskt hydrologiskt institut (DHI) i Sverige, GeoXD och Högskolan i Gävle (HiG) för att utvärdera den nya nationella höjdmodellen avseende översvämningskartering. Kristianstad har ett översvämningsprognossystem kallat "Flood Watch" som är utvecklat och drivs av DHI. Kommunen har tagit fram en egen högupplöst höjdmodell som underlag i systemet. Huvudsyftet med projektet är att testa Lantmäteriets nya nationella höjdmodell (NNH) genom att byta ut Kristianstads egen höjdmodell mot NNH i "Flood Watch" och köra ett antal flödessimuleringar som då kan utgöra grund för jämförande analyser mot referensdata. Resultaten från dessa studier kommer att ge mycket goda referenser för hur bra NNH duger som underlag för översvämningskartering samt för bedömning av kvaliteten i NNH överlag.

Föreläsare: Arne Bergquist, Lantmäteriet

Riskkonstruktioner längs vägar och effekter av havsnivåhöjningen

Föredraget tar upp två projekt där data från den Nya nationella höjddatabasen (NNH) använts för att analysera hur vår miljö påverkas av klimatutvecklingen. Båda projekten har drivits inom ramen för Mål 2 (effektiv dataförsörjning) för den Nationella Plattformen. NNH har använts för att identifiera höga väg- och järnvägsbankar eftersom dessa löper risk för att urholkas och rasa vid hög vattenföring. Vi har också tittat på vilka effekter havsnivåhöjningen kan få i låglänta kustområden.

Föreläsare: Håkan Nordlander, Trafikverket och Sara Wiman, Metria

13G: Jordbrukets och skogsbrukets historia Torsdag 31 mars, kl 11.15–12.00, sal K19 Sessionsledare: Kerstin Nordin, ULI

Att göra en atlas över jordbrukets och skogsbrukets historia

Föreläsare: Ulf Jansson, Stockholms universitet

Jordbruket och skogbruket under 1900-talet

En antologi som speglar jordbruket och skogsbruket under 1900-talet.

Föreläsare: Hans Antonson

TEATRALISK AVSLUTNING...

På det gemensamma avslutningspasset underhåller skådespelarna Helge Skoog och Peder Falk med en improvisationsteater. Här blir det underhållning och räkna med att du får se GIT ur ett nytt perspektiv!

Helge Skoog är skådespelare och teatersportens främste ambassadör i Sverige. Det är Helge som är kocken bakom det geniala receptet på teatersoppa – Klara soppteater i Stockholm. Han är också Ture Sventon i våra hjärtan samt berättarrösten i TV4:s succéprogram "Halv åtta hos mig".

Peder Falk är skådespelare och underhållare. Han har under många år tillhört den fasta ensemblen vid Stockholms Stadsteater. Han har också synts i olika filmer och tv-serier som t.ex. Fiendens fiende, Cluedo och Nya Tider.

Helge och Peder har sedan åttiotalet arbetat tillsammans och har utvecklat improvisationen som teaterform, först i teatersport på scenen och i TV, och senare i specialanpassade improvisationsföreställningar för organisationer och företag. Dessa föreställningar byggs upp utifrån kundens verksamhet och resultatet brukar bli otroligt underhållande och uppskattat.

Peder Falk

Helge Skoog

Tid: Torsdag 13.00–14.30
Plats: Hammarskjöldsalen

SmartNet Sweden från Leica

– din **heltäckande** RTK-leverantör!

För första gången någonsin!
Hårdvara, mjukvara, tjänster – allt
från en och samma leverantör,
Leica Geosystems!

- when it has to be **right**

Leica
Geosystems

www.leica-geosystems.se

Fokus

Lösning

Möjlighet

► Vi ses i Monter A03:30
på GIT-mässan.

Oavsett GIS-strategi

Nya lösningar ger nya möjligheter till pålitlig och effektiv samhällsservice.

Allt fler behöver nå samma information snabbare. Flexibla, nytänkande organisationer kräver moderna möjligheter. Oavsett om det gäller kartdata eller verksamhetsdata är nyckelorden integration och effektivitet. Grunden för att lyckas handlar om en bra databas och genomtänkta datamodeller kombinerat med nya standardlösningar för distribution av text och grafik. Lösningarna finns, bara att använda.

Det finns skillnader och därför gör vi valet utifrån vad verksamheten behöver. Inget annat.

Tekis är en av Sveriges största leverantörer av systemlösningar för den kommunala marknaden.

TEKIS AB, Box 315, 731 27 Köping, Tel vx 0221-168 70 www.tekis.se

TEKIS AB ingår i Addnode koncernen som är noterad på OMX Nordic List.

Från standardiserad datahantering till Inspiretjänst Tisdag 29 mars 13.45–14.05, konferensrum 12

Inspire-direktivet och Nationella geodatastrategin kommer att leda till att geodata blir tillgängligt för många fler användare. Data kommer därmed också att användas i tillämpningar som det inte från början var tänkt för. Som informationsansvarig myndighet finns många utmaningar att hantera. Hur ska man möta kraven från Inspire på datamängder och tjänster, men också de krav som kommer att ställas från användarna. Kvalitet på geodata och tjänster kommer att vara väldigt viktiga frågor både ur dataleverantörs- och datakonsumentensynpunkt. Det kommer också att vara viktigt att ha bra rutiner för dataförsörjning till visnings-, nedladdnings- och transformationstjänster. Presentationen belyser viktiga problemställningar och beskriver hur man med stöd från ISO-standarderna för produktspecifikationer, kvalitet och metadata kan skapa rutiner för datahantering som säkerställer och dokumenterar kvalitet för geodata. Presentationen visar även ett exempel på hur man kan lösa dataförsörjning till nedladdningstjänster på ett bra sätt.

Föreläsare: Johan Esko, Metria. Projektledare ISO 19157 Geodatakvalitet

Analystjänster i teorin och i praktiken Tisdag 29 mars 14.10–14.30, konferensrum 12

Många myndigheter och företag som arbetar med geografisk information börjar bli vana vid att geodata tillhandahålls via visningstjänster. Traditionella GIS-analyser sker dock fortfarande oftast i någon typ av desktopmiljö och det är ofta någon GIS-expert inom organisationen som på beställning utför analysarbete. Det är tveklöst så att många icke GIS-expertter skulle vara hjälpta i sin dagliga verksamhet om de hade möjlighet att kombinera olika datamängder och utföra analyser. Med hjälp av analystjänster blir detta möjligt. Presentationen beskriver hur analystjänster fungerar och ger exempel på vilka tekniker och som finns tillgängliga på marknaden och i Open Source-världen. Presentationen innehåller även ett antal praktiska exempel på analystjänster i syfte att belysa nyttan och möjligheterna med att arbeta med den här typen av tjänster.

Föreläsare: Anna Halvarsson, Metria

Nyheter i ArcGIS 10 Desktop Tisdag 29 mars 14.45–15.05, konferensrum 12

Har du kommit igång med ArcGIS 10? Upptäck mer av den nya funktionaliteten i ArcGIS 10! 10:an är en signifikant release som innehåller många förbättringar. Här ges en presentation av de största nyheterna och förbättringarna i ArcGIS 10.

Föreläsare: Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP

Nyheter i ArcGIS 10 Server Tisdag 29 mars 15.10–15.30, konferensrum 12

ArcGIS 10 har tagit ett stort kliv att göra GIS enklare och mer användbart. Det avspeglar sig även i ArcGIS Server 10 som gör det möjligt att förlägga allt mer av vårt GIS till molnet. Här ges en presentation om nyheterna i ArcGIS Server 10 med bland annat bättre möjligheter för redigering och geobearbetning via webben samt förbättringar inom prestanda och stöd för standarder.

Föreläsare: Liliana Diaz, ESRI S-GROUP

Samordningsmodell inom projektering Tisdag 29 mars 15.40–16.00, konferensrum 12

Genom att arbeta med samordningsmodell i projekt skapas mervärde för kunden samtidigt som det blir enklare och roligare för alla projektörer inom

Väg – VA – Bygg. Att kvalitetssäkra det egna arbetet och därmed få en slutprodukt med högre kvalitet.

Föreläsare: Henrik Bergström, Jonas Wenner, Vianova

Sweco skapar positiva effekter för användare och verksamheter Onsdag 30 mars 9.20–9.40, konferensrum 18

GIS/GIT/IT handlar om att skapa positiva effekter för användare och verksamheter. Sweco arbetar sedan lång tid med att stödja stora och små organisationer med att utvecklas i takt med de krav, utmaningar och förändringar de står inför. Sweco har en bred teknisk kompetens och erbjuder skraddarsydda tekniska IT-lösningar som bidrar till att förbättra eller effektivisera din verksamhet, ekonomiskt och miljömässigt. Vi erbjuder leverantörsoberoende IT-konsulttjänster inom geografisk data och samhällsutveckling.

Föreläsare: Mikael Elmquist och Helena Källerman VD, Sweco

Monitorering i stort och smått Onsdag 30 mars 10.45–11.05, konferensrum 18

Effektivisera fältarbetet, snabba på informationsflödet, ge beslutsfattare rätt underlag.

Föreläsare: Christian Voelkerling, Tecting AB

BOB, Bättre och Billigare karthantering med FDO och Topocad Onsdag 30 mars 13.45–14.05, konferensrum 12

Topocad har vuxit till sig och blivit ett omfattande CAD-system med otroligt bra hantering av data i både filformat och gentemot databaser. De olika databasadapterna erbjuder olika möjligheter och tillsammans med adaptorn FDO, en open source-produkt, och en smart hantering av databasen kan en organisation reducera antalet olika typer av licenser och optimera datahanteringen. Tack vare en väl anpassad desktopprodukt, en bra databashanterare och bra struktur i databasen får man en mycket kostnadseffektiv funktionalitet.

Föreläsare: Fredrik Söderberg, Adtollo

Få mer gjort på kortare tid i ArcGIS 10 Onsdag 30 mars 14.10–14.30, konferensrum 12

I ArcGIS 10 finns många förbättringar som gör att du kan arbeta effektivare. Det är enklare att hitta det du behöver med en ny sökfunktion och ett nytt katalogfönster. Färre knapptryckningar behövs i den nya redigeringsmiljön, och möjlighet till att köra funktioner i bakgrunden vid geobearbetning har tillkommit. Man sparar också tid med snabbare visning och mjukare navigering.

Föreläsare: Per Angerud, ESRI S-GROUP

Förbättrat datautbyte mellan projektör, mätare och maskinentreprenör med Topocad Onsdag 30 mars 14.40–15.00, konferensrum 12

Nu kan du ta emot projekteringar från andra system, fixa till i Topocad och skapa nya maskinstyrningsdata till maskinentreprenören, ta tillbaks uppdaterade data, uppdatera din projektering och skapa nya mängdberäkningar. Cirkeln är sluten i och med Topocads nya hantering av projekterade data och maskinstyrningssystem. Topocad har det bredaste systemet för att ta emot och leverera data till vem den än må vara!

Föreläsare: Håkan Rampell, Adtollo

Pay as you drive – intelligenta fordonsförsäkringar Onsdag 30 mars 15.10–15.30, konferensrum 18

Det finns ett stort samhällsintresse i att minska antalet olyckor och en åtgärd som testats ibland annat England och Italien är individanpassade fordonsförsäkringar där man blir premierad om man ändrar sitt körbeteende. Körsträcka, tid på dygnet, plats och hastighet är några parametrar som man kan arbeta med. Vi tittar på vad som är gjort i olika länder så här långt och hur förutsättningarna ser ut i Sverige.

Föreläsare: Joakim Ahlén, Kartena

Ta kontroll över det digitala flödet Onsdag 30 mars 15.40–16.00, konferensrum 18

Maskinstyrning och leveranser av anläggningsmodeller blir allt vanligare och ställer nya krav på både beställare, projektörer, entreprenörer och förvaltare. Med rätt kunskap om det digitala flödet och tydlig dokumentation finns stora tidsbesparingar att göra i alla skeden med minskade kostnader som följd. Genom att föra vidare och förfina modellen i varje projektsteg fås ett komplett underlag för förvaltning av anläggningen. Det leder i sin tur till mindre osäkerheter vid underhåll och ombyggnad.

Föreläsare: Henrik Bergström, Jonas Wenner, Vianova

ArcGIS for INSPIRE – en helhetslösning Onsdag 30 mars 16.00–16.20, konferensrum 18

Datakedjan, från datafångst till distribution och konsumtion. Med ArcGIS for Inspire erhålls en stabil helhetslösning från ESRI. Lösningen kan införskaffas i sin helhet eller som delar.

Föreläsare: John Smaaland, ESRI S-GROUP

LAS – Ledningsanvisningssystem för nya Ledningskollen.se Torsdag 31 mars 9.20–9.40, konferensrum 18

Presentation av LAS som är ett ärendehanteringssystem som effektiviserar för ledningsägare inom både privat och kommunal sektor att hantera de förfrågningar om ledningsanvisningar som kommer från Ledningskollen.se

Föreläsare: Erik Olsson, Kartena

Motion 4 Life – GPS-uppföljning av sportevents Torsdag 31 mars 10.20–10.40, konferensrum 18

Våren 2011 lanseras en ny GPS-baserad tjänst för att övervaka sportevents såsom cykeltävlingar, rally och orientering. Genom att använda storbildsskärmar får publiken bättre möjlighet att följa med i geografiskt utspridda sporter.

Föreläsare: Mikael Bergström, Motion 4 Life

Geoserverlösning med höga prestandakrav Torsdag 31 mars 10.40–11.00, konferensrum 18

Nya Västtrafik.se kommer att bli en av Sveriges största regionala kartsajter. I och med att kartan visas på i stort sett varje sida, ställs höga krav på prestanda. Lösningen bygger på Geoserver och Open Layers.

Föreläsare: Christopher Fredén, Kartena

Kom till monter A02:20 så presenterar vi Metrias nya ansikte

Vi ser fram emot att få träffa dig på GIT 2011. Förutom spännande möten med dig och dina kollegor hoppas vi även få visa dig vår nya profilering. Vi bjuder också på fler överraskningar och gott att dricka.

Välkommen till Metria på GIT 2011

RÖSTA FRAM ÅRETS KARTOR!

Under GIT 2011 arrangeras inte bara en, utan tre kartutställningar. I den allmänna utställningen visas ett urval av allt från atlas till stadskartor som är framtagna under det senaste året. Här ingår också digitala kartor som exponeras på en stor skärm där besökarna kan klicka fram de olika bidragen.

Det finns också en elevutställning där studenter visar kartor som är skapade helt utifrån deras eget intresse.

Som en tredje utställning väntar en där barn ritat kartor, efter vissa förutsättningar.

Vilka kartor är då värda att lyftas upp lite extra? Det är något som ska bestämmas på mässan. En sakkunnig jury kommer att utse "Årets karta", men alla konferensdeltagare och mässbesökare får också tillfälle att rösta fram sin vinnare.

ICC 2011 3–8 JULI I PARIS, FRANKRIKE

Bland kartorna från 2010 års Kartdagar och GIT 2011 kommer ett representativt urval att skickas vidare till kartutställningen vid ICC:s konferens i Paris i juli 2011.

Navigate
your business
with GIS

Träffa esri Sverige på GIT 2011!

Vi har presentationer om:

- ArcGIS – ett komplett Geografiskt Informationssystem
- Kommunala lösningar med GEOSECMA
- GIS i molnet – flexibilitet och säkerhet
- Inspire Ready – framtidssäkrat och helheten
- Inbäddade lösningar – GIS enkelt i dina applikationer
- Integrerade lösningar – GIS en naturlig del i verksamheten

... och mycket mer. Vi ses i monter **A04:10**

ESRI S-GROUP blir esri Sverige

Nu gör vi tillhörigheten i den globala esri-familjen ännu tydligare. I mars byter ESRI S-GROUP därför namn och heter **esri Sverige**. Namnbytet innebär också en ny logo och nytt grafiskt utseende, men i övrigt är allt precis som vanligt.

Du hittar oss på webben: esri.se